

Mladi za napredek Maribora 2017

34. srečanje

POGLED NA BEGUNSKO KRIZO SKOZI OČI MLADOSTNIKOV IN MEDIJEV

Raziskovalna naloga

Področje: Sociologija

Maribor, februar 2017

Mladi za napredek Maribora 2017

34. srečanje

POGLED NA BEGUNSKO KRIZO SKOZI OČI MLADOSTNIKOV IN MEDIJEV

Raziskovalna naloga

Področje: Sociologija

Avtor: ANA GERM
Mentor: BARBARA BEDENIK
Šola: II. GIMNAZIJA MARIBOR

Maribor, februar 2016

KAZALO VSEBINE

POVZETEK	8
ABSTRACT	9
1 UVOD	10
1.1 Namen	10
1.2 Cilji	10
1.3 Hipoteze	10
2 TEORETIČNI DEL	12
2.1 Osnovna terminologija	12
2.2 Začetki migracij	13
2.3 Vzroki in izvor migracij	14
2.4 Migracijske poti	16
2.5 V katere evropske države so migracije najštevilčnejše?	17
2.6 Vloga medijev pri razumevanju begunske krize	17
2.6.1 Primer medijskega konstrukta	17
2.7 Potovanje v Evropo in njen odnos do beguncev	18
2.8 Položaj migrantk	21
2.9 Stopnja ogroženosti Evrope	22
2.10 Priseljevanje v Slovenijo in njen odnos do priseljencev	23
2.11 Postopek sprejetja prosilcev za azil v Sloveniji	23
2.12 Obravnava migrantov ob množičnih nezakonitih vstopih v državo	24
2.13 Podatki vlade Republike Slovenije o begunski krizi	24
3 METODOLOGIJA	28
3.1 Anketni vprašalnik	28
3.1.2 Merski inštrument	28
3.1.3 Postopek zbiranja podatkov	28
3.1.4 Postopek statistične obdelave	28

3.2 Intervju	29
3.3 Dnevna analiza informativnih oddaj	29
4 INTERVJU	31
5 DNEVNA ANALIZA INFORMATIVNIH ODDAJ	35
5.1 Kratek pregled novic po dnevih in ocena problematičnosti	35
5.2 Primerjave naslovov novic	54
5.3 Sklep in povzetek	55
6 ANALIZA ANKETE	58
6.1 Vpliv beguncev na slovensko kulturo	58
6.2 Stališča staršev o begunski krizi	59
6.3 Lastno mnenje o beguncih	60
6.4 Vpliv beguncev na naše življenje	61
6.5 Begunski otroci v slovenskih šolah	62
6.6 Mnenje o incidentu na eni izmed mariborskih osnovnih šol	63
6.7 Ravnanje Slovenije z begunci	64
6.8 Tehnične ovire	65
6.9 Objektivnost virov informacij	66
6.10 Prejemanje informacij	66
6.11 Mediji kot vir informacij	67
7 RAZPRAVA	68
7.1 Vpliv beguncev na slovensko kulturo	68
7.2 Stališča staršev in mladostnikom o begunski krizi	68
7.3 Vpliv beguncev na naše življenje	69
7.4 Begunski otroci v slovenskih šolah	69
7.5 Mnenje o incidentu na eni izmed mariborskih osnovnih šol	69
7.6 Ravnanje Slovenije z begunci	70
7.7 Tehnične ovire	70
7.8 Objektivnost virov informacij	70

7.9 Prejemanje informacij	71
7.10 Viri informacij	71
8 ZAKLJUČEK	72
8.1 Predlogi za nadgradnjo	72
8.2 Uporabna vrednost	73
8.3 Družbena odgovornost	74
9 VIRI IN LITERATURA	75
9.1 Viri in literatura	75
9.2 Viri slik	76
10 PRILOGA	78
10.1 Anketni vprašalnik	78

KAZALO SLIK

Slika 1: Migracijske poti	16
Slika 2: Prihodi preko morja	19
Slika 3: Najpogostejše narodnosti beguncev	19
Slika 4: Mesečna primerjava prihodov beguncev po balkanski poti	20
Slika 5: Letna primerjava prihodov beguncev po balkanski poti	20
Slika 6: Demografska struktura migracij po balkanski poti	21
Slika 7: Prihodi migrantov v Slovenijo	25
Slika 8: Demografska struktura migrantov v Sloveniji	25
Slika 9: Izvirne države beguncev v Sloveniji	26
Slika 10: Prošnje za azil	26
Slika 11: Pomoč migrantov v Sloveniji	27

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Vpliv beguncev na slovensko kulturo	58
Graf 2: Stališča staršev o begunski krizi	59

Graf 3: Lastno mnenje o beguncih	60
Graf 4: Vpliv beguncev na naše življenje	61
Graf 5: Begunski otroci v slovenskih šolah	62
Graf 6: Mnenje o incidentu na eni izmed mariborskih osnovnih šol	63
Graf 7: Ravnanje Slovenije z begunci	64
Graf 8: Mnenje o tehničnih ovirah	65
Graf 9: Ocena objektivnosti virov informacij	66
Graf 10: Prejemanje informacij	66

KAZALO TABEL

Tabela 1: Novice 28. 12. 2016	35
Tabela 2: Novice 29. 12. 2016	36
Tabela 3: Novice 31. 12. 2016	37
Tabela 4: Novice 4. 1. 2017	38
Tabela 5: Novice 5. 1. 2017	40
Tabela 6: Novice 10. 1. 2017	42
Tabela 7: Novice 11. 1. 2017	43
Tabela 8: Novice 12. 1. 2017	44
Tabela 9: Novice 13. 1. 2017	45
Tabela 10: Novice 15. 1. 2017	46
Tabela 11: Novice 16. 1. 2017	47
Tabela 12: Novice 17. 1. 2017	48
Tabela 13: Novice 18. 1. 2017	48
Tabela 14: Novice 19. 1. 2017	49
Tabela 15: Novice 20. 1. 2017	50
Tabela 16: Novice 21. 1. 2017	50
Tabela 17: Novice 23. 1. 2017	51
Tabela 18: Novice 24. 1. 2017	52
Tabela 19: Novice 25. 1. 2017	52
Tabela 20: Novice 26. 1. 2017	53
Tabela 21: Naslovi novic	54

Zahvala

Zahvaljujem se svoji mentorici, ki mi je tekom pisanja naloge potrpežljivo in razumevajoče pomagala, mi svetovala ter me usmerjala.

Zahvaljujem se gospodu Igorju Bratuši, s katerim sem opravila intervju.

Zahvala gre tudi vsem dijakom II. gimnazije Maribor, ki so izpolnili mojo anketo.

POVZETEK

V zadnjih dveh letih smo bili priča največjim migracijam v zgodovini. V Evropo je prek balkanske poti prišlo več ko milijon in pol beguncev iz različnih držav, ki so zagotovo vplivali na naše vsakdanje življenje. Glavni namen moje raziskovalne naloge je prikaz dejanskega stanja begunske krize in vpliva medijev na razumevanje le-te. Želela sem ugotoviti, kakšno je mnenje mariborskih mladostnikov o beguncih, medijski konstrukciji in odnosu Slovenije do njih. Najprej sem preučevala spletne in pisne vire o problematiki. Za tem sem se lotila pisanja intervjuja in anketnega vprašalnika, ki sem ga kasneje analizirala. Med pisanjem sem spremljala poročila 24ur na POP TV in Dnevnik na Televiziji Slovenija ter jih analizirala s pomočjo kritično diskurzivne analize. Mojo anketo je izpolnilo 222 dijakov. S pomočjo njihovih odgovorov in s pomočjo analize poročil sem potrdila 5 svojih hipotez, eno sem ovrgla. Dijaki menijo, da begunska kriza ne predstavlja nevarnosti in da nima vpliva na naše življenje. Podpirajo tudi sprejetje begunskih otrok v slovenske šole. Njihova mnenja so podobna mnenju njihovih staršev. Glavni vir informacij so mediji, ki imajo na njihova stališča velik vpliv. S pomočjo analize poročil sem ugotovila, da mediji močno vplivajo na naše mnenje o begunski problematiki, da je njihovo poročanje pogosto subjektivno in usmerjeno k prikazu ene plati zgodbe. Begunska kriza je še vedno aktualen in pereč problem v družbi. Večina evropskih držav ne skrbi za interese beguncev in jim ne nudi pomoči. Največ pozornosti posveča lastnim interesom, kar je velik problem saj s tem pogosto krši človekove pravice.

ABSTRACT

In the past two years we were facing one of the biggest migrations in the history. More than one and a half million refugees from different countries have come to Europe over Balkan route. The main purpose of my research paper is to demonstrate the state of migrant crisis and the impact of media on it. At the same time I want to find out what is the opinion of Maribor's students about refugees and Slovenian's attitude towards them. Firstly I thoroughly studied the subject. Then I made the interview and online survey which I later analysed. I also regularly watched news on POP TV and Televizija Slovenija, 24ur and Dnevnik. After watching I analysed both of them. I was interested on their impact on the watchers opinion about refugees crisis. My online survey was fulfilled by 222 students. With their help and with analysis of the news I confirmed five hypothesis and refute one. Students believe that migrants do not threaten us and do not have any influence on our lifes. They also support acceptance of refugee children into Slovenian schools. Their opinions are similar to their parents opinions. The main source of their informations is media which has a huge influence on their point of view. Refugee crisis is still a popular and topical issue in our society. Most of the European countries are not taking care of refugees and their interestes. They are also not providing them with enough help. Rather than that they are taking care of their own interests which is causing a big problem becouse they are often breaking human rights.

1 UVOD

V zadnjih dveh letih smo bili priča največjim migracijam v zgodovini. V Evropo je preko balkanske poti prišlo več ko milijon in pol beguncev iz različnih držav, ki so zagotovo vplivali na naše vsakdanje življenje. Vsak si je o njih ustvaril neko svojo sliko, na kar je zagotovo vplivala konstrukcija medijev.

1.1 Namen

Namen moje raziskovalne naloge je nekoliko podrobnejša predstavitev begunske problematike. Želela sem predstaviti vzroke in izvore migracij, migracijske poti, odnos Evrope do beguncev in njeno ogroženost. Primerjala sem tudi islam in krščanstvo, saj se pojavljajo mnoge polemike o islamu kot nasilni veri in islamizaciji Evrope. Prav tako sem želela predstaviti realno stanje o begunski krizi v Sloveniji in vpliv medijev na razumevanje begunske krize. S pomočjo ankete sem želela ugotoviti, kaj si o begunski krizi in odnosu Slovenije do beguncev mislijo mariborski mladostniki.

1.2 Cilji

Cilj raziskovalne naloge je ozaveščanje ljudi o begunski krizi. Želim si, da bi bili ljudje po prebiranju naloge bolj kritični do tega, kar o beguncih poročajo mediji. Torej, da bi nekoliko lažje razložili, kdaj prikazujejo dejansko stanje in kdaj gre za medijski konstrukt. Moj največji cilj je, da bi ljudje razumeli položaj in stisko beguncev, da bi jim bili pripravljeni pomagati in jih sprejeti, ter da se bi začeli zavedati, da se lahko tudi oni sami že jutri znajdejo v takšnem položaju.

1.3 Hipoteze

Pred začetkom raziskovanja sem si postavila naslednje hipoteze:

- ❖ **Hipoteza 1:** Mariborskim mladostnikom begunska kriza predstavlja nevarnost.
- ❖ **Hipoteza 2:** Begunci na naš način življenja ne vplivajo.
- ❖ **Hipoteza 3:** Mediji s poročanjem o begunski krizi pripomorejo k predstavi o nevarnosti le-te in so tako rekoč ključni vir informacij o begunski krizi.
- ❖ **Hipoteza 4:** Mnenja staršev in njihovih otrok o begunski krizi so enaka.

- ❖ **Hipoteza 5:** Dijaki so begunce pripravljeni sprejeti v osnovne šole v bližini svojega doma.
- ❖ **Hipoteza 6:** Mediji s poročanjem vplivajo na mnenje in naša stališča o begunski krizi.

Predvidevala sem, da je poznavanje begunske problematike s strani dijakov zelo dobro, saj smo bili v preteklih mesecih vsakodnevno z njo seznanjeni s strani medijev pa tudi v vsakdanjem življenju. To je potrdila tudi anketa, ki je preverjala osveščenost dijakov o begunski krizi. Le 11 % vprašanih je odgovorilo, da jo pozna slabo (Kozoderc, 2016, 35)

Menim, da nekaterim dijakom begunska kriza predstavlja neko nevarnost. Z begunci, razen redkih izjem, sicer najverjetneje niso bili v stiku, vendar so o svoji varnosti negotovi zaradi konstrukcije medijev, ki je s svojim poročanjem v mnogih vzbudila mnoge predsodke, stereotipe in strah. Medij je po mojem mnenju najpogostejše tudi edini vir informacij. V anketi, ki je preučevala mnenje o begunski krizi, je bilo le 23 % vprašanih mnenja, da begunci predstavljajo nevarnost. Do medijske konstrukcije po podatkih ankete niso bili tako kritični, le 37 % vprašanih dijakov je bilo mnenja, da mediji izpostavljajo le negativno plat dogajanja, povezanega z migranti. 19 % se do tega stališča ni opredelilo (Kozoderc, 2016, 36).

Predvidevala sem, da ima večina dijakov enako mnenje o beguncih, kot ga imajo njihovi starši. O tem predhodno nisem zasledila nobenih raziskav. To bom preverjala s pomočjo ankete. Prav tako bom s pomočjo ankete ugotavljala, v kolikšni meri begunci vplivajo na naše življenje.

Glede sprejetja begunskih otrok v slovenske osnovne šole sem predvidevala, da večina dijakov tega ne bo podprla. To sem sklepala na podlagi ankete o pripravljenosti sprejetja beguncev v svoj domač kraj. Samo 20 % vprašanih je bilo pripravljenih sprejeti otroke, 44 % je odločitvi nasprotovalo (Kozoderc, 2016, 37).

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Osnovna terminologija

Begunec je oseba, ki je zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem zaradi rasne, verske, narodnostne pripadnosti, pripadnosti določeni družbeni skupini ali določenemu političnemu prepričanju pobegnila iz svoje države, ki ji ni mogla nuditi zaščite. V drugi državi ima pravico zaprositi za mednarodno zaščito (<http://www.amnesty.si/begunci-vprasanja-odgovori>, 2016).

Prosilec za azil je oseba, ki v določeni tuji državi zaprosi za mednarodno zaščito, zaradi preganjanja ali vojne v svoji matični državi. Vsak begunec je na začetku pred priznanjem statusa begunca prosilec za azil. Medtem ko čaka na odobritev statusa se ga ne sme prisiliti, da se vrne nazaj v državo (<http://www.unhcr-centraleurope.org/si/komu-pomagamo/prosilci-za-azil.html>, 2011).

Migrant je oseba, ki prostovoljno zapusti svojo državo, da bi zaradi dela, študija, družinskih ali drugih razlogov (<http://www.amnesty.si/begunci-vprasanja-odgovori>, 2016).

V Sloveniji poznamo dva različna statusa mednarodne zaščite. Za mednarodno zaščito ali azil lahko zaprosi vsak tujec ali oseba brez državljanstva, ki je mnenja, da je v svoji matični državi preganjana, da je tam ogroženo njeno življenje, da nima svobode in bi lahko bila izpostavljena mučenju. O prošnji odloči Sektor za statusne zadeve Ministrstva za notranje zadeve. Zakon določa dve obliki mednarodne zaščite. Prva je status begunca. Prizna se ga osebi, ki utemeljeno dokaže, da je v matični državi ogrožena zaradi svoje rasne, verske, narodnostne pripadnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti določeni družbeni skupini. Če se osebi status odobri ji je dovoljeno stalno prebivanje v Sloveniji. Subsidiarno zaščito se prizna osebi, ki ne izpolnjuje vseh pogojev za priznanje statusa begunca, vendar dokaže da bi ji bila ob vrnitvi v izvirno državo povzročena resna škoda (mučenje, poniževalno oziroma nehumano ravnanje, usmrnitev ali smrtna kazen). Prav tako je subsidiarna zaščita priznana zaradi individualne grožnje zoper življenje ali svobode posameznika. Subsidiarna zaščita da osebi dovoljenje za začasno bivanje v državi (http://www.mnz.gov.si/si/mnz_za_vas/tujci_v_sloveniji/mednarodna_zascita_azil/, 2016).

2.2 Začetki migracij

Migracije po svetu potekajo že vse od našega obstoja in so značilne predvsem za zahodni svet. Sociologi, kot so Castells, Bauman, Giddens, Beck in Urry, so bili že nekaj let nazaj mnenja, da bodo migracije vrh dosegle prav v 21. stoletju, vendar nihče ni pričakoval tako velikega vala migrantov, ki se zatekajo predvsem v države v razvoju. Politiki so ta čas poimenovali begunska kriza. Število migrantov se je začelo povečevati predvsem po drugi svetovni vojni. Po podatkih organizacije International Organization for Migration je bilo v letu 1980 na svetu približno 81,5 milijonov migrantov, ta številka pa bi se naj do leta 2013 povečala kar na 230 milijonov. V zadnjih letih poteka velika feminizacija migracij, kar pomeni, da migrira vedno več žensk. Hkrati se je povečalo tudi število verižnih in nezakonitih migracij, ter zanimanje politike za migrante. V ljudeh se je vzbudil strah, migrante označujejo kot kriminalce, ki ogrožajo našo kulturo, vero in naš način življenja. Povečala se je narodna zavest, več je rasizma in kriminalizacije, migrante si večina ljudi predstavlja kot grožnjo ne pa kot ljudi, ki iščejo boljše življenje in bežijo pred krutimi razmerami doma, da bi si povečali možnost preživetja (<http://www.sociolosko-drustvo.si/wp-content/uploads/2016/10/SSD-ZBORNIK-celota-16-INTERNET-V2.pdf>, 2016).

Javnost opisuje predvsem migracije nižjih slojev, poceni delovne sile. Ne omenja pa migracij višjega, visoko izobraženega sloja, ki migrira po celi Evropi, Aziji in Ameriki, kar z drugo besedo imenujemo beg možganov. V tem ne vidijo nič spornega in jih celo spodbujajo. Begunska kriza nas je presenetila saj nanjo nismo bili pripravljeni. Zmedla je prav vse, tudi politike, ki so s svojo taktiko zapiranja mej, kopenskih in morskih le-to še bolj poglobili in pri ljudeh povzročili še večjo socialno negotovost ter strah (<http://www.sociolosko-drustvo.si/wp-content/uploads/2016/10/SSD-ZBORNIK-celota-16-INTERNET-V2.pdf>, 2016).

Vzroki za migracije so bili v preteklosti predvsem ekonomski, danes pa na migrante vpliva vedno več dejavnikov. Današnji vzroki so po večini razlike v kulturi, veri, konstrukcije medijev, socialno stanje ljudi in trenutne razmere na območjih, kjer se nahajajo (<http://www.sociolosko-drustvo.si/wp-content/uploads/2016/10/SSD-ZBORNIK-celota-16-INTERNET-V2.pdf>, 2016).

2.3 Vzroki in izvor migracij

Ljudje prihajajo v Evropo in druge razvite države zaradi različnih razlogov. Večina migrantov prihaja iz Sirije, Iraka, Afganistana in Eritreje. Kjer živijo, jim je onemogočeno normalno življenje. Nenehno so izpostavljeni nevarnosti. Na območjih, kjer živijo, vladajo izredne razmere. Porušene so šole, vrtci, njihovi domovi, trgovine, bolnišnice in druge državne ustanove (<http://www.amnesty.si/zakaj-bezijo>, 2016).

Iz Sirije prihaja največje število migrantov. Tamkajšnja državljanska vojna je po podatkih Združenih narodov terjala že četrto milijono žrtev, kar 7,6 milijona državljanov pa je moralo zaradi izrednih razmer zapustiti svoje domove. Primanjkuje jim hrane in zdravstvene oskrbe, vsakodnevno so žrtev pobojev, bombardiranj in nenehnih dolgotrajnih obleganj. 4,6 milijonov jih je zbežalo v druge države (<http://www.amnesty.si/zakaj-bezijo>, 2016).

Povod za sirsko državljansko vojno je bil eden izmed uporov, ki so se odvijali v sklopu arabske pomladi, ki se je pričela 17. decembra 2010, ko se je tunizijski prodajalec sadnja in zelenjave zaradi svojega obupa in protesta zažgal z bencinom. Njegovo dejanje pa je bilo povod za nadaljnje proteste, ki so privedli do odstopa dolgoletnega diktatorja Zine l Abidim Ben Alija. Upori so se odvijali tudi v Egiptu in Libiji, vendar so najbolj prizadeli prav Sirijo (Videmšek, 2013, 120).

V Siriji in tudi drugih islamskih državah smo priča konfliktu dveh vej islamske vere, sunitov in šiitov. Delitev izvira že vse iz časa po smrti preroka Mohameda. Na eni strani so šiiti za njegovega legitimnega naslednika imeli nekoga izmed njegovih sorodnikov, na drugi strani pa so bili suniti mnenja, da lahko nov voditelj islama postane vsak veren musliman, ki bi ga izbrali na volitvah. Skozi celotno zgodovino so dominirali suniti (danes jih je nad 90 %). Njihova religijska pripadnost se je povečala predvsem z ameriškim napadom na Irak, ko so v vojni odstranili Huseina. Za njim je na oblast po dolgem času vladanja sunitov prišel šiitski predstavnik Nourij al-Malikij, ki je tesno sodeloval z Združenimi državami Amerike. Ne malo za tem je iz protesta začela po Iraku in Siriji delovati sunitska skupina islama – ISIS (Islamska država). Njen cilj je pridobiti čim večje ozemlje in čim več pripadnikov ter s tem vedno večjo oblast (<http://www.renton.si/razlika-med-suniti-in-siiti/>, 2014).

Islamska država, vojaška skupina, delujoča v Siriji in Iraku, želi ustvariti islamsko državo ali kalifat, v katerem bi veljalo muslimansko versko pravo ter vahabistična oziroma skrajna verzija

islama. Pod svoje okrilje želijo vključiti tudi druge države, med drugimi Jordanijo in jug Turčije. Prvi zametki organizacije so nastali že leta 1999 (https://sl.wikipedia.org/wiki/Islamska_dr%C5%BEava, 2016).

V Iraku ISIS vsakodnevno izvaja etnično čiščenje. Pobija pripadnike verskih manjšin, ugrablja ženske, ki jih kasneje uporabi za spolne sužnje, na drugi strani vladne organizacije mučijo zapornike in prakticirajo nezakonite poboje (<http://www.amnesty.si/zakaj-bezijo>, 2016).

Nevarnost se stopnjuje tudi v Afganistanu. Za večino smrtnih žrtev naj bi bili krivi talibani in druge uporniške skupine. Le 16 % žrtev naj bi bilo ubitih s strani pripadnikov tamkajšnje vlade (<http://www.amnesty.si/zakaj-bezijo>, 2016).

V Eritreji je problem v dolgotrajni vojaški obveznosti in prisilnim delom, katerega dolžina se veča. Traja lahko tudi do dvajset let, ljudje pa so v tem obdobju prisiljeni delati za minimalno plačo, ki ne zadošča niti za oskrbo družine. Nasprotniki vlade so prepovedani, omejeni sta tudi svoboda gibanja in veroizpovedi. Veliko število zapornikov je zaprtih brez dokazov, sojenja ali obtožb (<http://www.amnesty.si/zakaj-bezijo>, 2016).

V Južnem Sudanu je velik problem pomanjkanje hrane, za lakoto trpi okoli 4 milijone državljanov. Vlada in prav tako njeni nasprotniki uničujejo javne ustanove, bolnišnice in požigajo domove. Zaradi nenehnih spopadov je migriralo približno 1,6 milijona ljudi, kar 600.000 se jih je odselilo preko meje (<http://www.amnesty.si/zakaj-bezijo>, 2016).

Krvavi boji pa se odvijaj tudi v Nigeriji. Tam je največji akter skrajna islamska skupina Boko Haram, ki deluje od leta 2009. Nastala je zaradi neenakomernega razvoja države in zaradi nenehnih verskih nasprotovanj. Napada vasi, ugrablja pripadnice ženskega spola in izvaja bombne napade po celotni državi. Z njene strani naj bi bilo ubitih več kot 17.000 ljudi. Širi pa se tudi nasilje s strani držav (<http://www.amnesty.si/zakaj-bezijo>, 2016).

Migranti prihajajo tudi iz Jemna, kjer se pojavljajo nenehne kršitve človekovih in otrokovih pravic. Izvajajo prisilne izgone in nezakonite poboje. Podobne razmere so v Demokratični republiki Kongo, kjer je migriralo že več kot milijon ljudi. Tam je razširjeno predvsem nasilje nad ženskami in pripadniki različnih verskih skupnosti. V veliki meri se pojavlja tudi posilstvo (<http://www.amnesty.si/zakaj-bezijo>, 2016).

V Somaliji Al-Šabab in druge nevladne skupine izvajajo kamenjanje, amputacije udov, bičanje, pogoste so tudi ugrabitve, poboji in mučenje otrok. Vladne skupine pa so krute predvsem do

žensk, ki jih izsiljujejo, posiljujejo in pobijajo brez kakršnihkoli dokazov ali obtožb (<http://www.amnesty.si/zakaj-bezijo>, 2016).

2.4 Migracijske poti

Migranti prihajajo k nam na različne načine. Največ jih pride z letalskimi prevozi, poznamo pa tudi druge migracijske poti, ki potekajo čez kopno in morje. Zahodno balkansko pot je od januarja do novembra 2016 izbralo 122.557 migrantov. Večina je imela prvi stik z Evropo na Hrvaškem, kamor je prišlo skupaj 102.332 migrantov, katerih narodnosti niso podali. Naslednja je vzhodno sredozemska, ki jo je v istem času izbralo 180.259 migrantov, največ jih je prišlo iz Sirije, Iraka in Afganistana. Za osrednjo sredozemsko pot se je odločilo 173.055 migrantov od tega največ iz Nigerije, Eritreje in Gvineje. Najmanj ljudi se je odločilo za zahodno afriško pot, le 509. Zahodno mediteransko pot je izbralo nekaj več migrantov, okoli 7.888, največ jih je prišlo iz Gvineje. Po vzhodni poti je migriralo 1.196 ljudi, predvsem iz Vietnama, Afganistana in Ukrajine. Pojavili sta se še de poti in sicer krožna pot med Albanijo in Grčijo ter črnomska pot (<http://frontex.europa.eu/trends-and-routes/migratory-routes-map/>, 2016).

MIGRATORY ROUTES MAP



Slika 1: Migracijske poti

(vir: <http://frontex.europa.eu/trends-and-routes/migratory-routes-map/>)

2.5 V katere evropske države so migracije najštevilčnejše?

V Evropski uniji velja Dublinska uredba v kateri je zapisano, da more migrant zaprositi za azil v prvi državi članici, v katero vstopi. Tam more počakati na odobritev in šele po njenem prejetju lahko to državo zapusti ter nemoteno in zakonito potuje po schengenskem območju. Ker je največ pribežnikov prišlo v Italijo in Grčijo (otoki Kos, Samos, Lesbos) sta to pravilo zaradi prevelikega števila priseljencev opustili (<http://www.rtvsl.si/svet/pod-mikroskopom-koliko-prebeznikov-v-evropo-od-kod-kam/374616>, 2015).

Največ pribežnikov je za azil zaprosilo v Nemčiji (v drugi četrtini leta 2015 jih je zaprosilo 80.900), sledijo ji Madžarska, Avstrija, Italija, Francija in Švedska. Skupaj so prejele 80 % vseh prošenj za azil V Evropski uniji v letu 2015. V Sloveniji je v istem obdobju za azil zaprosilo 40 judi, kar je 60 manj kot leta 2014 ob istem času. Glede na število prebivalcev je največ migrantov prišlo na Madžarsko. Slovenija je skupaj s Hrvaško in Romunijo na dnu seznama. Na milijon prebivalcev je za azil zaprosilo le 20 migrantov (<http://www.rtvsl.si/svet/pod-mikroskopom-koliko-prebeznikov-v-evropo-od-kod-kam/374616>, 2015).

2.6 Vloga medijev pri razumevanju begunske krize

Veliko vlogo pri razumevanju begunske krize v Sloveniji imajo mediji. S svojim poročanjem, ki je pogosto subjektivno, vplivajo na mnenje bralcev, poslušalcev in gledalcev. Nekateri med poročanjem izpostavljajo samo eno plat zgodbe. Zaradi tega, si človek sam težko ustvari mnenje o določeni tematiki in zato sledi zgodbi, ki jo narekujejo mediji. Mnogokrat smo priča tudi lažem.

2.6.1 Primer medijskega konstrukta

Na spletni strani nova24 so 29. 11. 2015 zapisali:

1. »Sirski muslimani niso begunci, ampak migranti. Samo kristjani in drugi ne muslimani so begunci.« (Greenfield, 2015)

Zanikanje trditve na podlagi argumentacije:

P1: Begunec je oseba, ki zaradi nevarnosti ali neprijetnosti, ki nanjo pretijo ne more biti zaščiten s strani države in se zato odloči za odhod iz svoje lastne države.

P2: Migrant je oseba, ki se odloči, da bo zapustila svojo državo z namenom da bi zaživela boljše življenje nekje drugod, pogosti zaradi ekonomskih razlogov.

P3: Nevarnosti in neprijetnosti ne pretijo samo na kristjane in na muslimane, ampak lahko doletijo vse ljudi.

Z: To pomeni, da so lahko begunci vsi ljudje, ne glede na religijo kateri pripadajo, enako velja za migrante.

2. »Vsakokrat, ko Evropa ali Amerika sprejmeta begunca iz Sirije, ki je dovolj star za vojaško službo v domovini, in na ta način dezertirjem sirske vojske, svobodne sirske vojske ali druge organizirane skupine, ki se bojuje proti Islamski državi, nudita pomoč, slednji pravzaprav pomagata.« (Greenfield, 2015)

Zanikanje trditve na podlagi argumentacije:

P1: Ko Evropa in Amerika sprejmeta begunca, mu s tem pomagata.

P2: Če Amerika ali Evropa sprejmeta begunca, in mu s tem pomagata to ne pomeni da s tem nudita pomoč Islamski državi.

Z: Amerika in Evropa ne pomagata Islamski državi.

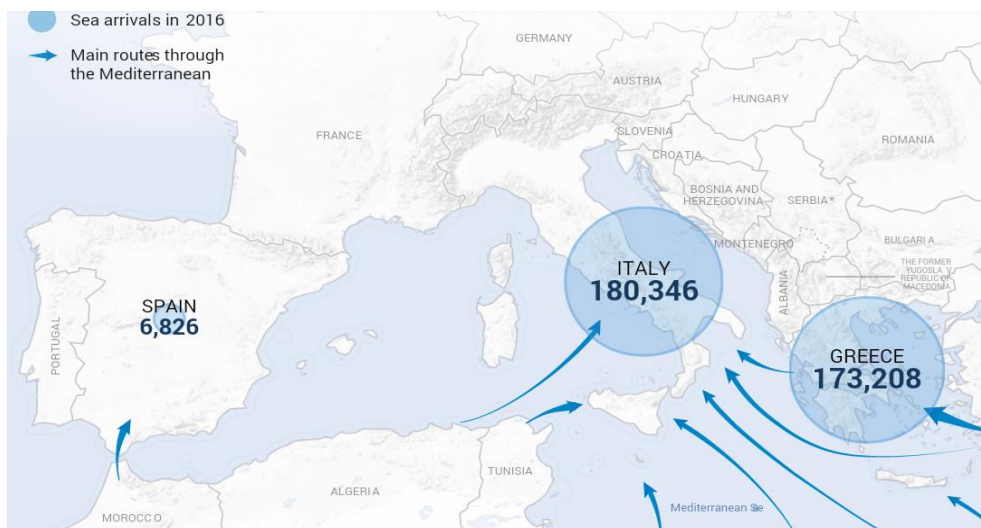
3. »Migranti, ki prihajajo iz terorističnih držav, so nevarni na vsaki stopnji preverjanja.« (Greenfield, 2015)

Argument je popolnoma napačen, gre za posplošitev. Če je nevaren en migrant ne pomeni, da so nevarni vsi migranti. Prav tako ne velja, da si nevaren, če prihajaš iz »teroristične države«, pojem sam po sebi sploh ne obstaja. Država ne more biti teroristična, v njej lahko delujejo le teroristična gibanja.

2.7 Potovanje v Evropo in njen odnos do beguncev

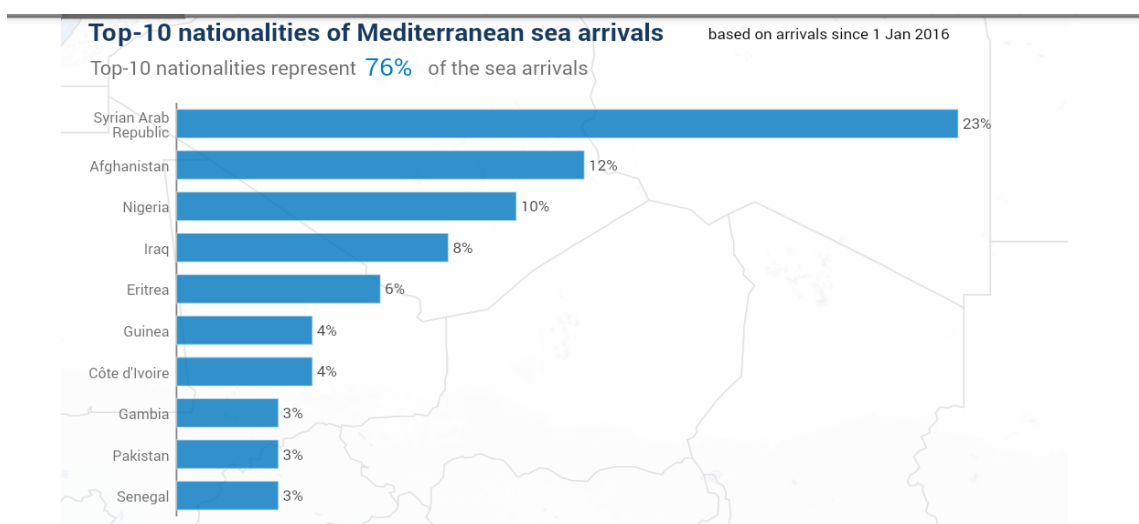
Največ pribežnikov pride v Evropo po balkanski poti, ki je bila včasih zelo tvegana, saj so morali begunci prečkati več mej in zaradi tega plačati večjemu številu tihotapcev. Zdaj za pot iz Turčije v Grčijo plačajo le enkrat. Cena takega potovanja se giblje med 1000 in 1500 evri in je odvisna od vremena, kakovosti rešilnih jopičev in čolnov. Za prečkanje kopenskih mej plačajo med 500 in 700 evri (<http://www.rtvsl.si/svet/pod-mikroskopom-koliko-prebeznikov-v-evropo-od-kod-kam/374616>, 2015).

V letu 2016 je po podatkih UNHCR po balkanski poti, preko morja v Evropo prišlo nekaj več kot 360.380 beguncev, leto prej pa več kot dvakrat več (1.015.078). Od tega je 5.022 beguncev proglašanih za pogrešane ali mrtve. 53 % vseh prihodov pa prihaja iz držav, v katerih divjajo hude razmere in zaradi tega »proizvajajo« največ beguncev (<http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>, 2016).



Slika 2: Prihodi preko morja

(vir: <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>)



Slika 3: Najpogostejše narodnosti beguncev

(vir: <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>)

Kot je razvidno iz grafa jih je največ v letu 2016 prišlo iz Sirije (23 %), Afganistana (12 %), Nigerije (10 %), Iraka (8 %), Eritreje (6 %), Gvineje (4 %), Cote di vore (4 %), ter iz Pakistana, Senegala in Gambije (3 %). Skupaj to predstavlja kar 76 % beguncev, ki so v Evropo prišli preko morja. Največ beguncev torej prihaja iz Sirije, najmanj pa iz Senegala, Pakistana in Gambije.



Slika 4: Mesečna primerjava prihodov beguncev po balkanski poti

(vir: <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>)

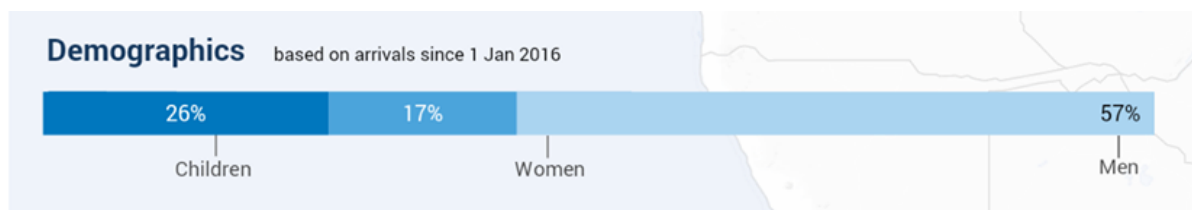
Kot je razvidno iz grafa, se število beguncev med letoma 2015 in 2016 po mesecih zelo razlikuje. Najbolj drastična razlika je vidna v mesecu oktobru 2015, ko je k nam po balkanski poti prišlo okoli 225.000 beguncev, leto kasneje istega meseca pa jih je prišlo manj kot 25.000, kar je kar devetkrat manj. Najmanjša razlika v številu prihodov je vidna v mesecu maju, v obeh letih je bilo število prihodov manjše od 50.000. Število prihodov se je začelo povečevati januarja 2015 in je trajalo vse do oktobra tega leta, po oktobru 2015 se je do meseca aprila 2016 manjšalo. Od aprila dalje je bilo število prihodov na mesec približno enako. Najmanj beguncev je v Evropo po balkanski poti prišlo januarja 2015, največ pa oktobra tega leta.



Slika 5: Letna primerjava prihodov beguncev po balkanski poti

(vir: <http://data2.unhcr.org/en/situations>)

Iz grafa je razvidno število beguncev, ki so v Evropo prišli po balkanski poti med letom 2008 in 2016. Število je bilo med letom 2008 do leta 2013 skoraj enako. Po letu 2013 se je število pribežnikov večalo, do leta 2015 pa je doseglo višek. Za balkansko pot se je odločilo milijon beguncev. Po letu 2015 se je število zmanjševalo. Leta 2016 je po balkanski poti v Evropo prišlo nekaj manj kot 500.000 pribežnikov.



Slika 6: Demografska struktura migracij po balkanski poti

(vir: <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>)

Gledano na demografsko strukturo je iz grafa razvidno, da je po balkanski poti od januarja 2016 pa do konca leta migriralo 57 % moških, 17 % žensk in 26 % otrok.

Evropa je glede na število prebivalcev v primerjavi z drugimi državami prejela mnogo manj beguncev. Libanon s 4 milijoni prebivalcev jih je do leta 2015 sprejel več kot milijon, Turčija 2 milijona, evropska komisija pa je leta konec leta 2015 predlagala sprejetje 120.000 beguncev, kar za tako veliko število ljudi ni skoraj nič (<http://www.rtvsl.si/svet/pod-mikroskopom-koliko-prebeznikov-v-evropo-od-kod-kam/374616>, 2015).

Socialna politika glede beguncev se med državami razlikuje. Najugodnejše pogoje ima Nemčija. Prosilec za azil prejme okoli 300 evrov, ko pa je njegov status potrjen, se mu ta znesek zviša. Sledijo ji Nizozemska, Švedska in Norveška, v katerih po odobritvi statusov celotna družina prejme okoli 1500 evrov (<http://www.rtvsl.si/svet/pod-mikroskopom-koliko-prebeznikov-v-evropo-od-kod-kam/374616>, 2015).

2.8 Položaj migrantk

Po mnenju Mirjam Milharič Hladnik so migracije po letu 1980 predvsem ženski fenomen. Med približno 14 milijoni migrantov, ki so prišli v Evropsko unijo, je skoraj 6,5 milijonov žensk, ki so tukaj legalno. Zaradi številnih ilegalnih migrantk je to število še veliko večje. Zaposlene so kot varuške, čistilke, gospodinjske pomočnice, prostitutke, prav kot moški pa se tudi one nenehno srečujejo z rasno, etično in versko diskriminacijo. Le redke postanejo uspešne, dobijo vpliv, višji status, moč in pomen v družbi (<http://revija-knjiznica.zbds-zveza.si/Izvodi/K0912/Milharcic-Hladnik.pdf>, 2016).

2.9 Stopnja ogroženosti Evrope

Na svetu je približno 60 milijonov ljudi, ki so bili prisiljeni zapustiti svoje domove in svojo državo zaradi vojn. Največ beguncev ostaja na domači celini, torej v Aziji. Afganistan in Irak sta državi v katerih najdemo največ beguncev, ki so migrirali v zadnjih dveh letih. V Jordaniji, ki ima 6 milijonov prebivalcev, od tega je več kot polovica beguncev (v večini palestinskih), je prebivalstvo v zadnjih nekaj letih zraslo za dodatna 2 milijona. Država jim nudi izobraževanje, zdravstvo in dom. Prav tako je veliko beguncev migriralo v Libanon, kjer je že vsak peti prebivalec begunec. Amerika sprejme najmanj beguncev, sledi ji Evropa, kjer smo nenehno priča ksenofobiji in rasističnim stališčem politikov. Begunci naj bi ogrožali naš način življenja, njihove navade naj bi bile z našimi nezdržljive (Lamberger Khatib, 2015, 5,6).

Veliko zahodnjakov ima problem z islamsko vero, ki jo imajo za nasilno in netolerantno religijo. Tak način razmišljanja se je začel krepiti predvsem po hladni vojni. Nasilna pa ni religija sama po sebi, nasilna so različna gibanja katerih cilj je vzpostavitev islamske države ali prostorov. V Egiptu na primer delujeta radikalni fundamentalistični gibanji Islamski džihad in Islamska skupina. Podobna gibanja najdemo tudi v Alžiriji. Eno izmed najbolj znanih je transnacionalno gibanje Al Kaida, ki je začelo delovati v devetdesetih letih. Višek je doživela 11. septembra leta 2001, ko je izvedla napad v Združenih državah Amerike (Lamberger Khatib, 2015, 89).

Islamska vera in krščanstvo, ki je najbolj razširjena vera pri nas, si sploh nista tako različna. Obe sta se, skupaj z judovstvom, razvili na istem geografskem območju. Sta monoteistični veri in verujeta v enega samega boga, ki je enak. Različni so le božji poslanci, ki jih je izbral. Pri islamu je to Mohamed, božji poslanec pri krščanstvu pa Jezus Kristus, božji sin (Jankovič, 2000, 9,10).

Obe veri sta univerzalistični, misijonarski in abrahamski. Svoje nauke črpata iz skupne judovske dediščine. Razglašata se za edino pravo vero in svoje vernike spodbujata k širjenju. Mnogi vidijo razliko v pravilih glede sklepanja zakonov. Verjamemo, da islam vzpodbuja poligamijo, vendar je ta v njihovem svetem pismu, Koranu, omenjena le enkrat in je dovoljena le v primeru oteženih okoliščin (Banko, 2009).

Dejstvo je da so bile muslimanske populacije v zadnjih desetletjih nenehno izpostavljene nasilju in preganjanju v različnih predelih sveta (Bosna in Hercegovina, Palestina, Kašmir...). Ravno

zaradi tega se je začela krepiti kulturna obramba, ki vsebuje naslednje podmene:

- ob konfliktu med dvema skupnostma z različnima religijama pride do krepitve religijske identitete, kar se izraža preko etičnega ponosa;
- krepljenje religijske identitete religijske skupnosti, ki ji vladajo zunanje sile z drugačno religijo;
- ustavljanje osamosvajanj sekularnih področji od institucij in norm s strani zunanjih sil

(Lamberger Khatib, 2015, 92–96).

2.10 Priseljivanje v Slovenijo in njen odnos do priseljencev

Slovenija je zagotovo večkulturna in večjezična skupnost. Večino državljanov predstavljajo Slovenci, z njimi sobivajo priznane etnične manjšine in številne druge skupnosti v katerih živijo priseljenci. Največ jih je k nam prišlo v 20. stoletju, v večini so prihajali iz Socialistične federativne republike Jugoslavije. Od leta 1950 pa vse do osamosvojitve Slovenije se je v njo priselilo 186.000 ljudi, kar predstavlja skoraj 10 % vsega prebivalstva. Pogoji za priseljence so bili takrat v primerjavi s pogoji danes odlični. Potrebovali smo delovno silo in veliko delovnih mest je bilo namenjenih prav za priseljence. Zaradi odlične stanovanjske politike pa so jim priskrbeli tudi dom. K nam so v tistem času prihajali predvsem mladi, že izšolani ljudje. Njihovi razlogi so bili po veliki večini ekonomski. S svojim znanjem so veliko prispevali k našemu gospodarstvu in Sloveniji olajšali osamosvojitve. V 20. stoletju so pri nas potekala tudi izseljevanja, skupaj z zdomci naj bi drugod po svetu živelo več kot 20 % Slovencev. Torej politika deluje v obe smeri in tudi sami moremo na priseljevanja in odseljevanja gledati tako. Beguncem moremo ponuditi to, kar bi si sami želeli, da nam ponudijo oni, če bi migrirali mi. Vsi migranti imajo nek enak cilj, želijo kakovostnejše življenje zase in lepšo prihodnost za otroke, hkrati pa hrepenijo po socialni vključenosti in spoštovanju s strani družbe. Od leta 2009 se je število priseljevanj v Slovenijo, zaradi neugodnih pogojev in gospodarske krize zmanjšalo za polovico (15.000 priseljencev) (Lamberger Khatib, 2015, 199–201).

2.11 Postopek sprejetja prosilcev za azil v Sloveniji

Ob vstopu v Republiko Slovenijo mora tujec v najkrajšem možnem času izraziti namen za vložitev prošnje za mednarodno zaščito. Za tem sledi postopek, v katerem pristojni policisti ugotavljajo njegovo istovetnost in pot, po kateri je prišel v Republiko Slovenijo. Po opravljenih

formalnostih ga predajo azilnemu domu, kjer tujec vloži prošnjo za mednarodno zaščito. Pred njenim sprejetjem ima pravico do informacij o postopku v jeziku, ki ga razume. Po sprejetju prošnje se prosilca za azil namesti v azilni dom, kjer ima pravico do materialne oskrbe (prehrana, obleka, obutev, sredstva za osebno higieno). Prosilec lahko biva v določenih institucijah, lahko pa se mu omogoči zasebno nastanitev in s tem dodatno finančno pomoč. Prosilec za azil ima določene pravice in dolžnosti. Dobi pravico do bivanja v Sloveniji (po njej se lahko prosto giblje), pravico do spremljanja postopka v razumljivem jeziku, pravico do informacij, pravico do materialne oskrbe v azilnem domu in pravico do finančne pomoči, če biva na zasebnem naslovu, pravico do brezplačne pravne pomoči v postopkih na sodiščih, pravico do nujnega zdravljenja in izobraževanja, pravico do dostopa na trg dela in pravico do humanitarne pomoči. Vsakemu prosilcu je dodeljena žepnina (http://www.mnz.gov.si/si/mnz_zas_vas/tujci_v_sloveniji/mednarodna_zascita_azil/, 2016).

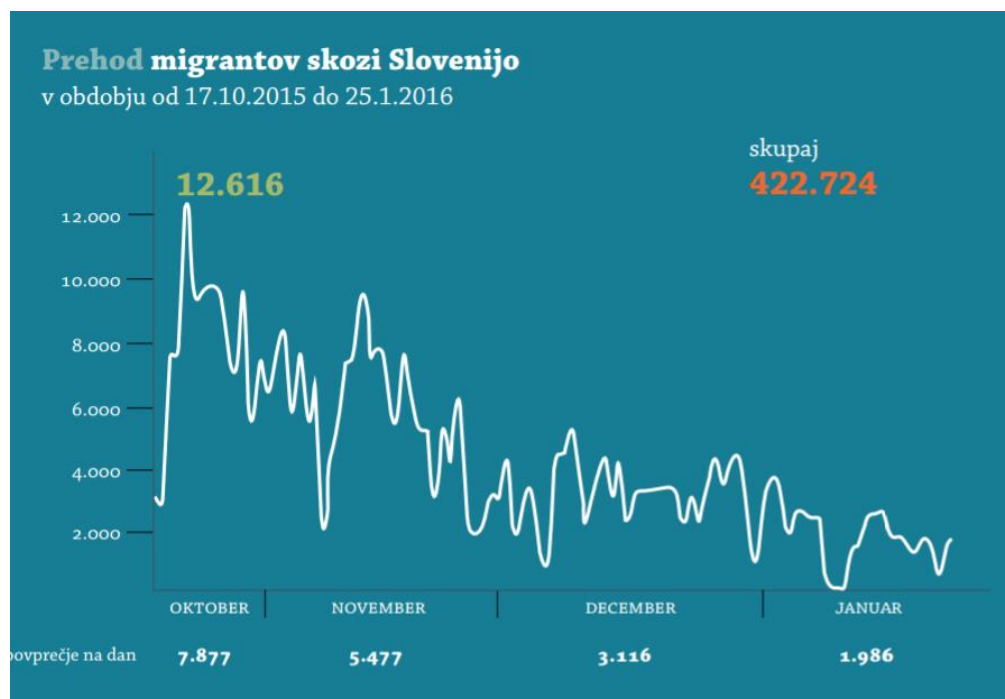
2.12 Obravnava migrantov ob množičnih nezakonitih vstopih v državo

Če tujci v našo državo množično vstopajo nezakonito, se njihova obravnava prične takoj ob vstopu v državo, torej na obmejnem območju, kjer begunce nastanijo v sprejemno-registracijske centre. Tam policisti izvedejo določene formalne postopke, oziroma posameznike registrirajo. Nudena jim je medicinska pomoč, oskrba s hrano in vodo. V centrih jih lahko zadržujejo največ 72 ur. Osebe, ki ne zaprosijo za mednarodno zaščito po hitrem in neformalnem postopku vrnejo v državo iz katere so vstopile v Republiko Slovenijo. Tiste osebe, ki ne zaprosijo za mednarodno zaščito vendar jih ni možno takoj vrniti v državo iz katere so prišle, nastanijo v centre za tujce, kjer velja omejitev gibanja. Posameznike, ki za mednarodno zaščito zaprosijo nastanijo v azilne domove, kjer jim je zagotovljen tolmač, materialna oskrba, izobraževanje, nujna zdravstvena oskrba, prost dostop na trg dela, žepnina in humanitarna pomoč. Iz azilnih domov ljudi nato za 12 mesecev preselijo v integracijske hiše. Tam jim nudijo pomoč pri vključevanju v slovensko družbo, pri pridobivanju komunikacijskih spretnosti v slovenščini, pomoč pri urejanju življenjskih situacij in svetovanje pri uvajanju v samostojno življenje (http://www.vlada.si/pomoc_beguncem/odziv_slovenije/, 2016).

2.13 Podatki vlade Republike Slovenije o begunski krizi

S pomočjo analize grafov bom predstavila nekaj osnovnih podatkov o begunski krizi za našo državo. Obvladovanje begunske krize nas je v letu 2015 stalo 25 milijonov evrov. Za varovanje

schengenske meje pa smo Slovenci postavili kar 156 km tehničnih ovir (<http://www.mladina.si/172285/kako-smo-nasedli-populistom/>, 2016).



Slika 7: Prihodi migrantov v Slovenijo

(vir: <http://www.mladina.si/172285/kako-smo-nasedli-populistom/>)

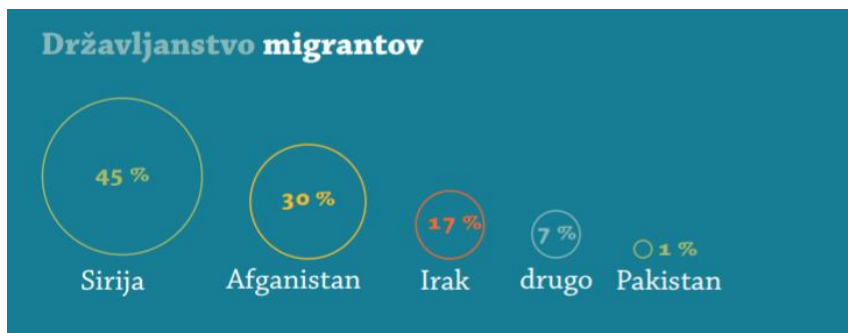
Po uradnih podatkih Republike Slovenije je v največjem valu migrantov k nam največ migrantov prišlo v mesecu oktobru. V povprečju 7.877 na dan, če to seštejemo je to 244.187 beguncev. Najvišje število beguncev je prejela nekje v sredini oktobra, ko je Slovenijo v enem dnevu prečkalo 12.616 beguncev. Po mesecu oktobru se je število beguncev, ki so želeli prečkati Slovenijo zmanjšalo. Novembra jih je Slovenijo na dan povprečno prečkalo 5.477 (mesečno: 164.310), decembra 3.116 (mesečno: 96.596), januarja 1.986 (mesečno: 61.566).



Slika 8: Demografska struktura migrantov v Sloveniji

(vir: <http://www.mladina.si/172285/kako-smo-nasedli-populistom/>)

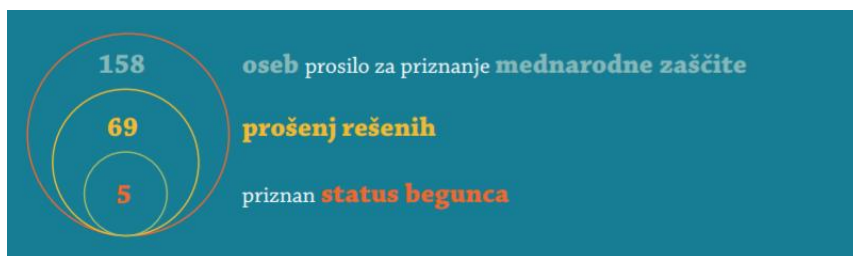
Glede na medijsko konstrukcijo, smo mnenja, da je k nam prišlo največ moških, po podatkih spletnega portala rtslo.si je bilo 72 % vseh migrantov moškega spola, ki so zaradi drage in zahtevne poti migrirali sami brez družin. Temu očitno ni bilo tako, saj statistični podatki kažejo na to, da sta oba spola migrirala v približno enakem številu.



Slika 9: Izvorne države beguncev v Sloveniji

(vir: <http://www.mladina.si/172285/kako-smo-nasedli-populistom/>)

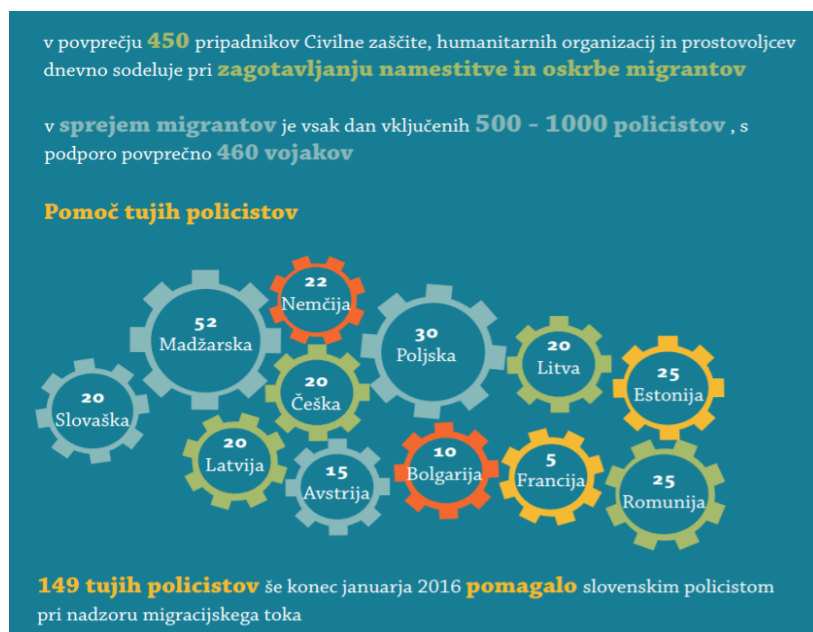
Slovenski sprejemni in nastanitveni centri nudijo 8.313 mest za prihajajoče begunce. 45 % vseh migrantov je k nam prišlo iz Sirije, 30 % je imelo afganistansko državljanstvo, 17 % iraško, 1 % pakistansko, ostalih 7 % predstavljajo migranti iz drugih držav.



Slika 10: Prošnje za azil

(vir: <http://www.mladina.si/172285/kako-smo-nasedli-populistom/>)

Pri nas je v obdobju od 17. 10. 2015 do 25. 1. 2016 za mednarodno zaščito prosilo le 158 oseb, od tega so rešili le 69 prošenj, status begunca pa so priznali le petim.



Slika 11: Pomoč migrantov v Sloveniji

(vir: <http://www.mladina.si/172285/kako-smo-nasedli-populistom/>)

Iz grafa je razvidno, da je vsakodnevno pri oskrbi migrantov in zagotavljanju njihove namestitve pomagalo povprečno 450 pripadnikov civilne zaštite, humanitarnih organizacij in prostovoljcev. Za sprejem migrantov je skrbelo med 500 do 1000 slovenskih policistov s pomočjo vojakov. Pri nadzoru pa so pomagali tudi policisti iz drugih držav (149).

V letu 2016 je bilo število beguncev, ki so prišli k nam veliko manjše. Do zaprtja balkanske poti 8. marca je k nam prišlo 99.187 migrantov. Slovenija kot tranzitna država je prejela le 1.170 prošenj za mednarodno zaščito. V naši državi pa se je nastanilo le 361 pribežnikov. Slovenija je tudi letos nadaljevala s politiko zapiranja mej in postavljanja tehničnih ovir, postavila jih je za dodatnih 47 km (Leto 2016, 2016).

3 METODOLOGIJA

3.1 Anketni vprašalnik

3.1.1 Vzorec

Anketirala sem dijake II. gimnazije Maribor, ki so šolo obiskovali v šolskem letu 2016/2017. Anketo je izpolnilo 222 dijakov iz vseh letnikov, od tega 152 dijakinj (68 %) in 70 dijakov (32 %).

3.1.2 Merski inštrument

Uporabila sem metodo anketnega vprašalnika. To metodo sem izbrala, saj omogoča hitro zbiranje in analizo večjega vzorca anketiranih.

V anketi me je zanimalo, v kolikšni meri po mnenju dijakov begunci vplivajo na našo kulturo in življenje, kako se razlikujejo stališča dijakov in njihovih staršev o begunski krizi in žičnati ograji, kaj menijo o vključevanju begunskih otrok v slovenske šole in o tem, kaj bi z begunci po njihovem morala narediti Slovenija. Zanimalo me je tudi njihovo mnenje o preteklem dogodku, ko so ravnatelj na eni izmed osnovnih šol, domnevno zaradi sprejetja 4 begunskih otrok, prerezali gume na avtomobilu. V drugem delu ankete sem se osredotočila na medijski konstrukt begunske krize. Dijaki so morali presoditi o objektivnosti informacij, ki so jih prejeli v medijih, zapisati so morali tudi, od kod so informacije pridobivali.

3.1.3 Postopek zbiranja podatkov

Pripravila sem spletno anketo, ki sem jo naredila preko spletne strani EnKlikAnketa (<https://www.1ka.si>), ki sem jo dijakom II. gimnazije Maribor posredovala preko elektronske pošte. S pomočjo spletne strani sem podatke lažje zbrala in obdelala. Dijake sem prosila za iskrenost in jim zagotovila anonimnost. Anketo so reševali v obdobju od 25. 1. 2016 do 30. 1. 2016, odgovoriti so morali na 11 vprašanj. Prvih enajst vprašanj je bilo strukturiranega tipa, zadnje vprašanje je bilo odprtega tipa.

3.1.4 Postopek statistične obdelave

Analize odgovorov sem se lotila postopoma. Najprej sem izračunala deleže anketirancev, ki so izbrali posamezne odgovore. Rezultate sem nato podala v odstotnih frekvencah in številu anketirancev, ki so izbrali določen odgovor.

Odstotne frekvence sem izračunala preko formule za izračun odstotne frekvence. Izračunamo jo tako, da število oseb, ki so se odločile za posamezni odgovor delimo s celotnim številom anketirancev.

3.2 Intervju

Opravila sem intervju z magistrom Igorjem Bratušo. Odločila sem se za nestrukturirano obliko intervjuja. To pomeni, da si vprašanj nisem zastavila vnaprej. Zapisane sem imela le oporne točke, s pomočjo katerih se je razvil sproščen pogovor, kar mi je omogočilo boljše razumevanje stališč in vrednot intervjuvanca.

3.3 Dnevna analiza informativnih oddaj

Pri analiziranju sem se želela približati raziskovalni metodi kritično diskurzivne analize, vendar mi omejeno metodološko in sociološko znanje onemogoča, da bi jo izvedla v celoti in sistematično natančno.

Kritično diskurzivna analiza je metoda diskurzivnega analitičnega raziskovanja, ki se ukvarja z razlago družbenih problemov in političnih vprašanj. Zagovarja dejstvo, da so razmerja moči v družbi diskurzivna. Moč razume kot nadzor s strani institucij, v mojem primeru s strani medijev. Sredstvo, s katerim vplivajo na naš um, je znanje. Nadzor medijev kot javnega diskurza je v celoti nemogoč, zato si lahko privoščijo manipulacijo z ljudmi. Vsiljujejo lahko različne predsodke, stereotipe, vzpodbujajo razizem, seksizem, svoja prepričanja pa podkrepijo z videoposnetki in slikami. Novice potemtakem ne prikazujejo realnosti, ampak gre za medijsko konstrukcijo, ki jo oblikujejo politične, kulturne in družbene sile (<https://prezi.com/awurxfhfkfbu/t-a-van-dijk-kriticna-analiza-diskurza/>, 2014).

Poročila na Televiziji Slovenija in POP TV sem spremljala in jih sočasno analizirana od 27. 12. 2016 do 26. 1. 2017, skupaj enaintrideset dni. Primerjala sem predvsem ekskluzivnost naslovov poročil, načine poročanja, pozornost, ki jo posamezna informativna oddaja posveča begunski krizi, če je njihovo poročanje popolnoma objektivno in si lahko sliko o problemu ustvarimo sami, ali nam zaželeno mnenje o tematiki podajajo oni.

Moj medij pri raziskovanju je bila televizija. Njene prednosti so v sintezi gibljive slike, besedila in zvočnih učinkov. Z njihovo povezavo televizija ustvari večjo prepričljivost in vtis dokumentiranosti, kot drugi mediji. V gledalcu ustvarja vtis, da je prisoten pri dogodkih in s

tem doseže veliko večjo stopnjo zaupanja v resničnost vsebin (Počkar, Tavčar Kranjc, 2011, 161).

Oddaji 24ur in Dnevnik sem izbrala saj sta eni izmed najbolj gledanih informativnih oddaj v Sloveniji in zaradi tega, ker prvo predvajajo na komercialni in profitni televiziji (POP TV), druga pa je predvajana na edini javni in neprofitni televiziji v Sloveniji (Televizija Slovenija). Zanimalo me je v kolikšni meri se glede na njune značilnosti razlikuje njuno poročanje.

Komercialna televizija se podreja ustvarjanju načrtovanega in želenega dohodka, skratka deluje po načelih kapitalske logike. Njen glavni cilj je čim večja gledanost. Svoje gledalce postavlja v vlogo potrošnikov in jih poskuša osvojiti. Na drugi strani javna televizija opravlja tri temeljne funkcije. Ljudi izobražuje, jih obvešča in zabava. Njena naloga je, da upošteva vse okuse in vključuje ustrezeni program za vse prebivalce Slovenije. Smisel javne televizije je splošna dostopnost ljudstva do kakovostnih, raznovrstnih in v informativnem delu programa nepristranskih in korektnih informacij (Počkar, Tavčar Krajnc, 2011, 167).

4 INTERVJU

Opravljen je bil intervju z mag. Igorjem Bratušo, ki je zaposlen kot višji svetovalec na Ministerstvu za notranje zadeve, natančneje na uradu za migracije, kjer se vsakodnevno ukvarja z nastanitvijo, oskrbo in integracijo migrantov po vsej Sloveniji. Pogovarjala sva se v integracijski hiši v Mariboru.

Prebrala sem, da ste sodelovali v projektu Eurema¹. Lahko opišete njegov namen in glavne naloge?

Eurema je bil naš pilotski projekt, ki se je zaključil leta 2011. Z njim smo želeli izvedeti, kako bi preseljevanje beguncev najbolje funkcioniralo. Ukvarjali smo se s preselitvijo le-teh iz držav, ki so bile z njimi preobremenjene in smo jim s tem priskočili na pomoč. Med sodelujočimi državami smo sklenili kvote, torej število beguncev, ki jih bo sprejela posamezna država. K nam so prihajali begunci z že urejenim statusom, predvsem iz Italije in Grčije.

Kako preselitve potekajo danes?

Z preselitvijo beguncev iz prenaseljenih držav se še vedno ukvarjamo, hkrati se držimo tudi kvot. Naš namen je, da bi iz Italije in Grčije, najbolj obremenjenih držav, pripeljali 567 beguncev. Do danes jih je Slovenija sprejela 124. Med njimi jih je 105 že dobilo status begunca. Eden je iz razlogov, ki jih ne morem navesti, status zavrnil. Na tej točki se mi zdi pomembno izpostaviti razliko med beguncem in osebo, ki zaprosi za subsidiarno zaščito. Begunec je oseba, ki ima v Sloveniji enake pravice kot njeni državljani. Odvzeta mu je samo pravica do socialnega stanovanja in volitev. Pri nas lahko ostane za vedno, tudi ko je vojna v njegovi državi že končana. Oseba, ki ji je priznana subsidiarna zaščita, lahko v Sloveniji ostane za določen čas, ki se ji lahko, glede na razmere doma, podaljšuje. Pri nas pa je lahko do umiritve razmer v njeni državi.

Kakšen je postopek za sprejetje begunca? V medijih sem zasledila številne kritike nevladnih civilnih organizacij in posameznikov, zloglasen je bil tudi novinar časopisa Delo Boštjan

¹ Eurema je pilotski projekt, v katerem je sodelovalo 10 evropskih držav. Zavzemali so se za solidarnost med državami in iskali rešitve za nastanitev migrantov v Evropi. Njihov glavni namen je bilo izboljšanje razmer na Malti, kamor je v letu 2001 prišlo veliko število beguncev. S pomočjo projekta so begunce preselili v druge države Evrope. (<http://www.unhcr.org/4ef338859.pdf>, 2012)

Videmšek. V lanskem letu je bilo vloženih 1170 prošelj za mednarodno zaščito, Slovenija je sprejela samo 361 pribežnikov. So postopki predolgi in prezahtevni?

Prehitri postopki bi lahko ogrozili našo varnost, zato menim, da je temeljit varnostni pregled pred odločitvijo za izdajo statusa begunca nujen. Če teh postopkov ne bi bilo, bi se k nam lažje pritihovali teroristi. Tega pa si seveda ne želimo.

Kako poteka integracija migrantov v Sloveniji?

Ko begunec prejme status, dobi s tem pravico do selitve na privatni naslov ali selitve v integracijsko hišo. V Sloveniji jih imamo do sedaj v Ljubljani in Mariboru. Pomagamo mu pri integraciji v okolje. Ponudimo jim 300 + 100 urni tečaj slovenščine. 300 ur je obveznih, dodatnih 100 ur opravijo prostovoljno. Mnogi otroci vzporedno obiskujejo tudi slovenske osnovne in srednje šole, odrasli šole za odrasle. Po opravljenem tečaju jezika se lahko zaposlijo. Po petih letih od pridobitve statusa lahko zaprosijo za državljanstvo in s tem dobijo popolnoma enake pravice, kot jih imamo vsi Slovenci. Da ga pridobijo, morejo izpolniti določene pogoje. Poglavitni trije so izpit iz slovenskega jezika, vsaj 5 let neprestanega bivanja v Sloveniji in redna zaposlitev.

Kakšna je integracija otrok v šole? Kako sploh poteka? Ali šolo, ki jo bodo obiskovali, zanje izberete vi?

Otrok lahko prične s šolanjem v Sloveniji takoj za tem, ko ima tukaj stalno prebivališče. Torej po pridobitvi statusa. Naloga notranjega ministerstva je, da v povezavi z drugimi vladnimi organizacijami obvesti šolo, da so se v njen okoliš naselili begunci s šoloobveznimi otroci, ki se bodo po zakonu šolali pri njih. Ko uredimo vse potrebno, otroci takoj pričnejo s šolanjem. Z njimi nato ostanemo v vsakodnevem stiku. Trenutno so begunske otroke, če se osredotočim na Maribor, sprejele 4 tukajšnje šole. Povedati moram, da so izkušnje, ki sem jih imel z ravnatelji in učitelji, prav vse pozitivne. Probleme navadno povzročajo starši otrok.

Kako se odzovejo na spremembo okolja, novo življenje?

Otroci so prilagodljivi in hitro zaplavajo s tokom. Res je, da ima vsak svoj nahrbtnik, svojo zgodbo, ki je najverjetneje nikoli ne bomo v celoti poznali. Tako da se vsak odzove nekoliko drugače, vendar so vse izkušnje pozitivne. Hitro se naučijo jezika in se začnejo vključevati v najrazličnejše dodatne aktivnosti.

Kako prihajajo k nam? Skupaj z družinami, sami, s sorodniki?

Slovenija pri sprejemanju beguncev daje prednost materam samohranilkam z otroki in družinam, ki jim zagotavljamo celovitost. Zaradi težkih izkušenj in stvari, ki so jih prestali doma in po poti do nas, lahko doživljajo travme. S tem, da jim ob strani stoji družina, možnosti za nastanek travm, zmanjšamo. Veliko mladoletnikov pa je k nam prišlo brez spremstva odraslih oseb. Nastanjeni so v Postojni in Novi Gorici, kjer smo zapolnili že vsa mesta. Nudimo jim popolno oskrbo, dom, hrano in možnost šolanja. K nam prihajajo s hudimi izkušnjami. Zunanjemu svetu so najbolj izpostavljeni, so lahko vodljivi in odrasli jih z lahkoto prepričajo v sporna dejanja. Pri svojih desetih, petnajstih letih doživljajo takšne strahote, ki jih mnogi najverjetneje nikoli ne bomo. Trenutno se dogovarjamo za odprtje še enega oziroma dveh takih centrov v Mariboru, ki bi zagotovili dom mladoletnikom. Prva lokacija so domovi pri Srednji prometni šoli Maribor, druga pa v bližini Gosposke ulice. Pri nas pa zaradi zaprtja mej ostaja tudi vedno več odraslih beguncev. Ta trenutek pričakujemo val več tisoč otrok, starih od deset do petnajst let, ki migrirajo brez staršev.

V kolikšni meri so po vašem mnenju na sliko, ki smo si jo o beguncih ustvarili Slovenci, vplivali mediji? Kakšno se vam je zdelo njihovo poročanje?

Mediji imajo na celotno zgodbo o beguncih velik vpliv in z njo z željo po zaslužku nekako izkoriščajo ljudi. Največji problem se mi zdi njihovo nepoznavanje teme in terminov. Večina ne loči najbolj osnovnih pojmov. Begunce, ekonomske migrante, azilante in druge mečejo v en koš in jim pripisujejo same slabe lastnosti. Kar zagotovo ni prav, že razlika med beguncem, ki ne migrira po svoji volji (vojne), in ekonomskim migrantov, ki migrira zaradi želje po na primer večjem dohodku, je ogromna. Zagotovo so na nas vplivali obojestransko, negativno in pozitivno. Tukaj morem izpostaviti zadnjo dobrodelfno akcijo, ki smo jo izvedli. S poročanjem so mediji pripomogli k večji prepoznavnosti akcije in s tem k večjemu odzivu Mariborčanov.

Ali begunci ogrožajo Evropo oziroma Slovenijo? V medijih se je mnogokrat pojavila novica, da bo pri nas zaradi velikega števila beguncev prišlo do islamizacije, spreminjanja običajev in navad. Menite, da to drži?

Mislim, da Slovenci glede tega ne bi smeli skrbeti. Do težav lahko pride pri večjih mešanjih, tak primer je Turčija, v katero se je naselilo ogromno beguncev. Pri nas se islamizacija kot taka ne more zgoditi. S tem, ko k nam prihajajo ljudje z drugih držav, z drugo kulturo, vero,

navadami, lahko to za naš narod pomeni le veliko pridobitev na vseh področjih. Se pa strinjam z dejstvom, da se je število pripadnikov islama s prihodom beguncev pri nas povečalo. Vendar je ta številka zanemarljiva. Nekateri begunci, s katerimi sem v stiku, so iz islama celo izstopili. Počutili so se izdane s strani vere, za katero so živeli vse svoje življenje in jih je sedaj pregnala iz lastne države. K nam pa ne prihajajo samo muslimani. Begunci iz Eritreje, ki predstavljajo kar tretjino vseh beguncev pri nas, so pravoslavci. Skrbi za islamizacijo po mojem mnenju zagotovo ni.

Kako bi beguncem lahko pomagali drugi Slovenci, kaj najbolj potrebujejo?

Prvo kot prvo menim, da bi jih morali pustiti na miru, torej ne bi jim smeli storiti česa žalega. Glede na moje izkušnje pa smo Slovenci dokaj odprti in jim radi pomagamo. Predvsem so naše pomoči deležni otroci. V različnih akcijah za njih zbirajo obleke, denar, šolske pripomočke in drugo. Mnogi pomagajo tudi finančno in jim omogočajo lažje vključevanje v družbo. Vendar je po mojem mnenju takšna dejanja pričakovati od vseh utopično in nerealno.

Kakšne so vaše izkušnje z begunci? Lahko kakšno, ki se vam je še posebej vtisnila v spomin izpostavite?

Nerad bi kakšno oziroma kogarkoli izpostavljala. Vsi so po svoje dobri, imajo pa tudi kakšne slabe lastnosti, tako kot vsak. Včasih te pokličejo ob dvanajstih, enih ponoči. Z mislijo, da imajo kakšen večji problem, se seveda odzovem. Včasih se pokaže, da klic ni bil tako nujen in je šlo le za banalnost, ki bi lahko počakala do jutra, ampak takšni so in moremo jih sprejeti. Z njimi preživim veliko časa. Veliko je bilo veselih, lepih trenutkov in smeha, med njimi pa se najde tudi nekaj grenkih in žalostnih.

5 DNEVNA ANALIZA INFORMATIVNIH ODDAJ

5.1 Kratek pregled novic po dnevih in ocena problematičnosti

27. 12. 2016

V nobeni od informativnih oddaj ni poročanj na temo begunske krize.

28. 12. 2016

Tabela 1: Novice 28. 12. 2016

Oddaja	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Prispevek je umeščen na konec oddaje
Vsebina (ključne besede)	Zgodba o begunki Šili, integracija begunskih otrok v šole
Način poročanja	razpoloženje narekuje glasba, dekličina iskrenost in skromnost v nas vzbudita sočutje in solidarnost, vzpodbuda k sprejemanju beguncev
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	5 minut

Ta dan v Dnevniku na Televiziji Slovenija poročajo o iranski begunki Šili in njeni družini, ki živi v Logatcu. Po pol leta v Sloveniji že zelo dobro govori slovensko in se s svojimi sošolci zelo dobro razume. Opisujejo njeno pot iz Irana v Slovenijo, na kateri je njena noseča mama izgubila otroka. Pri nas so srečni. Glavna ideja poročanja o njihovi zgodbi je najverjetneje prikaz življenja begunske družine v Sloveniji in integracija begunskih otrok v šolah, s katero želijo prikazati, da ne živijo nič drugače kot mi in da so kljub svojemu skromnemu prebivališču srečni. Novico zaključijo s skromno željo Šile, ki vsem Slovencem zaželi srečo, zdravje in mir v prihodnjem letu.

V informativni oddaji 24ur na POP TV o begunski krizi ne poročajo.

29. 12. 20016

Tabela 2: Novice 29. 12. 2016

Oddaja	24ur (POP TV)
Ekskluzivnost poročanja	Napovednik, med prvimi novicami dneva
Vsebina (ključne besede)	Avtomobilska nesreča, tihotapljenje, 15 beguncev, smrt, intervju, posnetki s kraja nesreče
Način poročanja	Stopnjevanje tragičnosti postavijo se na stran beguncev → žrtve tihotapcev, solidarnost, pomoč
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	4 minute

29. 12. 2016 v informativni oddaji 24ur na POP TV poročajo o dogodku v Nišu, kjer je tihotapec v osebni avtomobilu prevažal 15 beguncev, s katerimi se je zaradi visoke hitrosti zaletel v zaščitno ograjo. Po dogodku je pobegnil. 2 migranta sta bila mrtva na kraju nesreče, 2 brez hujših poškodb, ostali v kritičnem stanju. Vključili so pogovor s predstojnikom urgentnega centra Niš in osebno zgodbo enega izmed udeležencev, ki je potoval s svojo družino. Med drugim je povedal, da je voznik vozil s hitrostjo nad 170 km/h in da so ga vsi sopotniki prosili, naj upočasni.

Novica je predstavljena kot tragični dogodek, katerega tragičnost se stopnjuje s pomočjo videoposnetkov s kraja nesreče (madeži krvi, izgubljeni krvavi čevlji ...). Novinarji ne komentirajo dejanja, vendar se vseeno postavijo na stran beguncev kot žrtev tihotapstva. Novica nam omogoča lasten odziv na dogodek in ne vsiljuje mnenj, predstavlja begunce kot žrtve in zato v nas vzbudi občutek solidarnosti ter želje po pomoči.

V Dnevniku na Televiziji Slovenija, o temah povezanih z begunsko krizo, ne poročajo.

30. 12. 2016

V nobeni od informativnih oddaj ni poročanj na temo begunske krize.

31. 12. 2016

Tabela 3: Novice 31. 12. 2016

Oddaja	24ur (POP TV)
Ekskluzivnost poročanja	Le omenjena v drugi novici
Vsebina (ključne besede)	Bežna novica, neuresničene želje politikov, laž, bodeča žica, število beguncev
Način poročanja	Posploševanje, lažno in subjektivno poročanje, postavi nas v pasivno vlogo saj nam »pravilne« odgovore poda novinarka
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	Bežna omemba

Tega dne posebne novice o beguncih v oddaji 24ur ni, le v novici o željah politikov za prihodnje leto omenijo, da so nam le-ti lansko leto zaželeli čim manj beguncev in čim hitrejšo odstranitev bodeče žice na mejah. Tega nam po mnenju novinarke niso uresničili, vendar pravi, da njihova želja po varnosti ostaja na prvem mestu. Slabost povedanega je posploševanje. Novinarka poudari, da so nam čim manjše število beguncev in odstranitev bodeče žice zaželeli vsi politiki. Takoj za tem nam zagotovi, da se njihove želje niso uresničile. Vemo, da se je število prihodov v Slovenijo v letu 2016 drastično zmanjšalo, zato jemljem to za drugo slabost. Novica torej ni objektivna in si o njej sami ne moremo ustvariti mnenja, saj nam »pravo mnenje« poda poročevalka.

V Dnevniku na Televiziji Slovenija poročajo le o spremembah zakonov zaradi množičnih migracij.

1. 1. 2017

V nobeni od informativnih oddaj ni poročanj na temo begunske krize.

2. 1. 2017

V nobeni od informativnih oddaj ni poročanj na temo begunske krize.

3. 1. 2017

V nobeni od informativnih oddaj ni poročanj na temo begunske krize.

4. 1. 2017

Tabela 4: Novice 4. 1. 2017

Oddaja	24ur (POP TV)	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Napovednik, naslovi	Napovednik
Vsebina (ključne besede)	Več nelegalnih prehodov slovenske meje, 4 milijoni evrov za begunce, zakon o tujcih, kršenje človekovih pravic, nekoristnost patrulj, obmejni Slovenci, tihotapci, varnostni ukrepi	Nespremenjena stopnja ogroženosti, različni intervjuji o zakonu o tujcih, neusposobljenost policistov, zapiranje mej, ilegalno prečkanje meje, azilni dom v Velenju, upor migrantov v Conetti
Način poročanja	Retorična vprašanja, ena plat zgodbe, mnenje o patruljah, osebna zgodba brez povezave, vplivajo na strah in ne sprejemanje	pomirijo gledalce, subjektivno, gledalce prepričajo v pravilno, pomanjkljivost podatkov, več plati zgodbe, vzpodbuja strah in ne sprejemanje
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	Večji del oddaje	Večji del oddaje

4. 1. 2017 že v napovedniku informativne oddaje 24ur na POP TV napovedovala ekskluzivno napove novico o vedno večjem številu nelegalnih prihodov pribežnikov v Slovenijo. Postavi dve retorični vprašanji (Lahko prebežnike zavrremo? Bomo zaprli meje?), s čimer še bolj pritegne gledalčevo pozornost. Omeni tudi, da so nas v letu dni stali skoraj 4 milijone evrov, kar zagotovo še bolj vpliva na posameznikov pogled na problem.

Nato poročajo o seji, na kateri so podali predlog o zakonu za takojšnjo zavrnitev beguncev, ki bi jo lahko izvedli takoj ob poskusu vstopa v državo. Takoj ob podaji predloga jim začnejo nasprotovati humanitarne organizacije, ki jih opozorijo, da bodo s tem kršili osnovne človekove pravice. Politiki se na to očitno ne ozirajo, saj zakon dobiva podporo vseh vodilnih organov.

Sklicujejo se na število ilegalnih prehodov (1.005) in zasedenosti postelj za begunce (59 %). Vključijo govor predsednika vlade Mira Cerarja.

Nadaljujejo s poročanjem o patruljah, sestavljenih iz policistov in vojakov, ki varujejo slovensko mejo. Policijskih pooblastil vojaki več nimajo, tako da o nelegalnih prehodih le poročajo policistom. Poudarijo, da so od leta 2015, ko se je kriza pričela, prijeli le 9 pribežnikov in zato porabili približno 4 milijone evrov. S tem novinar neopazno nakaže na njihovo nekoristnost. Vključijo pogovore s Slovenci, ki živijo v bližini meje, zaradi obhodov se počutijo varne. Med poročanjem o stroških vojske vključijo primer tihotapljenja 14–15 let starih, afganistanskih pribežnikov v Slovenijo, ki so jih vrnil na Hrvaško. Ta podatek nima nobene veze s predhodno povedanim in je verjetno izpostavljen zato, ker osebne zgodbe gledalca zanimajo in jim posveti več pozornosti kot golim dejstvom. S tem so novico najverjetneje želeli narediti zanimivejšo. Pojavi se tudi skrita kritika o porabljenih sredstvih, tako glede vojske, kot o 3 milijonih evrov, ki smo jih porabili za žičnato ograjo. S tem se mi zdi, da spodbudijo gledalce k razmisleku o tem, če bi nam brez beguncev šlo bolje in če bi denar porabili za druge stvari (pokojnino, socialno pomoč). Z nenehnim poudarjanjem poostritve varnostnih ukrepov vplivajo na strah in še večjo zaskrbljenost Slovencev glede prihodov migrantov.

Dnevnik na Televiziji Slovenija poroča o nespremenjenosti stopnje ogroženosti v Sloveniji (to poudari že v naslovu) in o seji, na kateri je bila predlagana novela zakona o tujcih. Zakon bodo po mnenju novinarke sprejeli zato, da bodo povečali pripravljenost države ob spremembah na področju begunske krize. Stališče predstavi zelo subjektivno in nas prepriča v njegovo pravilnost. Nenehno poudarjajo dejstvo, da bodo s sprejetjem zakona večja pooblastila dobili tudi policisti, ki pa zanje niso usposobljeni. Tudi tukaj gre za subjektivno mnenje, ukrepov, ki bi jih naj izvajali, ne opišejo. Gledalcem ne dopuščajo, da bi o njihovi usposobljenosti presodili sami. Nakažejo tudi na mnenja različnih strank in nevladnih organizacij o problemu. Nasprotja so po njihovem mnenju velika.

Tudi oni vključijo novico o ilegalnem prečkanju meje mladoletnih Afganistancev, kar podkrepijo z več slikami kot 24ur. Nadaljujejo z novico o ustanovitvi azilnega doma v Velenju. Občani tožijo občino, saj ni upoštevala njihove zahteve po referendumu. Veliko pozornosti novicama ne namenijo, gledalec dobi občutek, da ju omenijo mimogrede in da nista tako pomembni. Nekoliko večjo pozornosti namenijo novici o uporabi migrantov iz Slonokoščene obale, ki so nastanjeni v begunskem centru v Conetti, vasici blizu Benetk. Povod zanj je bila

smrt petindvajsetletnega dekleta, ki je zbolelo za pljučno embolijo, nanj pa so vplivale tudi neživiljenjske razmere v begunskem centru. Povedano podkrepijo s posnetki in pogovori z domačini, ki azilnemu domu v bližini svojih hiš nasprotujejo. Novica nekoliko vpliva na naš strah zaradi izjav domačinov, ki živijo v bližini begunskega centra in s tem spodbudi k zavračanju beguncev. V človeku vzbudi strah, da se lahko enako zgodi njim, če bi begunci živeli v njihovi bližini. Novica bi bila objektivnejša, če bi vanjo vključili pogovor z beguncem, ki je tam nastanjen in bi s tem opisali še drugo plat zgodbe.

5. 1. 2017

Tabela 5: Novice 5. 1. 2017

Oddaja	24ur (POP TV)	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Napovednik, lažen naslov	Je ni.
Vsebina (ključne besede)	Kritika zakona o tujcih in vlade, tragična zgodba tričlanske družine, William Ejal, Srbija in Slovenija	Namen zakona, različna stališča prikazana z intervjuji
Način poročanja	Kritika vladi, vzpodbudi k sprejemanju beguncev, stališče ene osebe, napoved sprememb	Možnost ustvarjanja lastnega mnenja
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	Prva polovica oddaje	10 minut

Ta dan v informativni oddaji 24ur na POP TV poročajo o kritiki zakona o tujcih s strani humanitarnih organizacij in urada združenih narodov, ki pravijo, da je ravnanje Slovenije protiustavno. Vključijo tragično zgodbo tričlanske družine, ki že več mesecev čaka na odobritev azilnega doma, nekaj podatkov o krizi v preteklem letu (poudarijo, da ni bilo večjih kriminalnih dejanj) in pogovor z Williamom Ejalom, zaposlenim na UNHCR v Sloveniji. V poročanju izpostavijo pasivnost slovenske vlade glede begunske krize, ki se kljub številnim kritikam, nanje ne odziva. Z izbiro pogovorov so te kritike dodatno poudarili in državo nekoliko očrnili. To zagotovo vpliva na naše mnenje o problemu in nas vzpodbudi k sprejemanju beguncev.

Opazila sem tudi podatek v naslovu novice, ki je novico sicer zagotovo naredil bolj ekskluzivno, vendar ni bil resničen. Naslov se je glasil: »Zakon o tujcih sprejet«. V kasnejšem poročanju tega podatka niso potrdili, poročali so le o njegovi kritiki, če bi le-ta v prihodnosti bil potrjen. Šlo je torej za laž, oziroma pretkano potezo medijske hiše, ki je želela pridobiti čim več gledalcev. Kasneje sem po ogledu Dnevnika ugotovila, da je vlada potrdila predlog zakona o tujcih.

V Dnevniku na Televiziji Slovenija so poudarili namen zakona. Slovenija bo migrante, ki ne bodo izpolnjevali pogojev za vstop v državo zavrnila na meji. Vključijo različne intervjuje, med drugim z notranjo ministrico Vesno Györkös Žnidar, z zunanjim ministrom Karlom Erjavcem, s kmetijskim ministrom Dejanom Židanom, Alenko Bratušek in drugimi med intervjuji smo priča posnetkom migrantov. Na drugi strani prikažejo tudi stališča nevladnih organizacij, ki temu zakonu ostro nasprotujejo, kar ponovno podkrepijo z intervjuji. Novica je predstavljena objektivno in nam omogoča lastno presojo o problemu, ki nam ga s pomočjo intervjujev oseb z različnimi stališči predstavi bolje kot oddaja 24ur, v kateri predstavijo stališče samo ene osebe.

Naslednja novica informativne oddaje 24ur na POP TV je bila kritika Srbiji. Že v napovedniku primerjajo razmere v Sloveniji in hkrati večji nadzor nad krizo, z razmerami v Srbiji. Tam v večjih mestih begunci živijo brez osnovnih življenjskih potrebščin. Izpostavljajo tudi kritičnost razmer v Italiji, Grčiji in Bolgariji. Namen novice je kritika razmeram v Srbiji in nekakšna hvala razmeram pri nas, ki pa se bodo po njihovih predvidevanjih, iz novice pred to, ob sprejetju zakona o tujcih, če bo prišlo do zaprtja mej na slabše spremenile tudi v Sloveniji.

6. 1. 2017

V nobeni od informativnih oddaj ni poročanj na temo begunske krize.

7. 1. 2017

V nobeni od informativnih oddaj ni poročanj na temo begunske krize.

8. 1. 2017

V nobeni od informativnih oddaj ni poročanj na temo begunske krize.

9. 1. 2017

V nobeni od informativnih oddaj ni poročanj na temo begunske krize.

10. 1. 2017

Tabela 6: Novice 10. 1. 2017

Oddaja	24ur (POP TV)	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Napovednik, prva novica	Prva novica
Vsebina (ključne besede)	Odvrženi dokumenti, begunci, ki to niso	Razmere v begunskih centrih, Grčija, Srbija, Italija, Nemčija, center v Dobovi, stanovanja v Dravogradu
Način poročanja	Očrniijo begunce, posploševanje, vzpodbujajo ne sprejemanje in negotovost	Vzpodbuja solidarnost in sprejemanje beguncev, nesmiselnost novice
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	15 minut	15 minut

10. 1. 2017 v informativni oddaji 24ur na POP TV poročajo o odvrženih dokumentih beguncev, ki prečkajo mejo po skoraj neprehodnih poteh ob reki Dragonji. Navajajo, da jih begunci, ki prihajajo iz ne vojnih območij, odvržejo, da s tem skrijejo svojo identiteto in lahko zaprosijo za azil, kot begunci iz vojnih območij. Novica jih je predstavila v negativni luči. Poročali so tako, kot da takšne stvari počno vsi in da nihče ne pride k nam zato, da bi ubežal vojni doma. Zagotovo obstajajo tudi takšni primeri, ki begunsko krizo izkoristijo za pobeg v tujino, vendar so to samo izjeme in tega ne bi smeli posploševati. S tem v gledalcu vzbudijo dvome o sprejemanju beguncev, nudenju pomoči in solidarnosti do njih.

V Dnevniku na Televiziji Slovenija o odvrženih dokumentih ne poročajo. Osredotočijo se na razmere, v katerih živijo begunci, večina jih kljub mrazu biva na prostem. Povedano podkrepijo z videoposnetki iz Srbije, Italije in Grčije ter izjavami beguncev, ki prosijo za pomoč. Glavni namen novice je realni prikaz življenjskih razmer beguncev, ki čakajo na odobritev statusa. Čeprav je novica predstavljeno objektivno, ima na nas zaradi izbire posnetkov (žalostni in bolni otroci, moški brez obutve, tuširanje na prostem s plastenko vode...) velik vpliv in se je nanjo skoraj nemogoče odzvati ravnodušno. Zagotovo vzpodbuja našo solidarnost.

V Dnevniku na Televiziji Slovenija poročajo tudi o begunski politiki Nemčije, begunskih centrih po Sloveniji in o vselitvi beguncev v državna stanovanja. Center v Dobovi bodo do meseca aprila zaprli, o zaprtju se pogovarjajo z Boštjanom Šefcem, državnim sekretarjem na ministerstvu za notranje zadeve. Ostali centri so še vedno v stalni pripravljenosti. V Dravogradu so sklicali izredno občinsko sejo, saj želi država v dve tamkajšnji državni stanovanji naseliti dve begunski družini. V novici navajajo vprašanja meščanov o postopku vselitve in varnostnih ukrepih. Na koncu povedo, da država trenutno ne načrtuje, da bi se tja sploh naselili. Tako da je novica na nek način nesmiselna. Sicer pa je predstavljena objektivno in iz nje niso vidna stališča poročevalcev.

11. 1. 2017

Tabela 7: Novice 11. 1. 2017

Oddaja	24ur (POP TV)	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Naslovi, prva novica	Je ni
Vsebina (ključne besede)	Razmere v begunskih centrih, izjave beguncev	Kritika zakona o tujcih
Način poročanja	Stopnjevanje tragičnosti, vzpodbujanje solidarnosti in zaskrbljenosti (za begunce)	Objektivno
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	Skoraj polovica oddaje	5 minut

11. 1. 2017 že v napovedniku oddaje 24ur na POP TV izpostavijo klic premraženih beguncev, brez zavetja, na pomoč. 2.000 jih pri temperaturah, nižjih od minus petnajst stopinj, živi na prostem. Posnetki prikazujejo neživiljenjske razmere, v katerih živijo. Večina jih želi v Nemčijo, a le-ta zapira meje. Prikažejo njihova prebivališča. Tanke šotore, skozi katere pronica sneg. Da bi tragičnost novice še bolj izpostavili, vključijo izjave obupanih beguncev, ki iz trenutne situacije ne vidijo izhoda. Opozarjajo na vedno boljšo organiziranost beguncev in nove načine prečkanja mej.

Zagotovo je bila tukaj prisotna majhna mera subjektivnega mnenja in sočutja. V nas novica

vzbuja zaskrbljenost, pa ne za našo varnost, prej za njihovo življenje. Menim, da bi jo bilo težko prikazati drugače.

Na drugi strani v Dnevniku na Televiziji Slovenija poročajo o kritiki evropskega sveta na slovensko novelo zakona o tujcih. Mnenje o njem poda tudi Karel Erjavec, celotno novico pa spremljajo posnetki beguncev v Sloveniji, med drugim tudi posnetki otrok v slovenskih šolah. Pri poročanju navajajo gola dejstva.

12. 1. 2017

Tabela 8: Novice 12. 1. 2017

Oddaja	24ur (POP TV)	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Velika, čeprav gre za skoraj identično novico kot dan prej	Novico postavijo na konec oddaje
Vsebina (ključne besede)	Razmere v begunskih centrih, poziv na pomoč (ADRA)	Razmere v begunskih centrih, poziv na pomoč (ADRA)
Način poročanja	vzpodbuda k sprejemanju, pomoči in solidarnosti	Prošnja za humanitarno pomoč, vzpodbuda k sprejemanju in večji solidarnosti
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	10 minut	5 minut

Ta dan v oddaji 24ur na POP TV izpostavljajo skoraj identične podatke kot dan prej. Dodatno poudarijo pomanjkanje tekoče vode in denarnih sredstev, s katerimi bodo lahko zagotovili najosnovnejše življenjske potrebe. Sledi poziv s strani informativne oddaje in humanitarne organizacije Adra Slovenija, da naj se ponovno izkažemo in pomagamo. Vključijo pa tudi izsek iz pogovora, v katerem begunec opozarja, da je možnost, da zaradi mraza kdo umre vedno večja.

Tudi v Dnevniku na Televiziji Slovenija poročajo o razmerah v Grčiji in tudi oni naprošajo za pomoč humanitarnemu društvu ADRA Slovenija. Vendar je njihova novica dosti krajša, v

ozadju le prikažejo tamkajšnje razmere in jih ne komentirajo.

Namen obeh poročanj je prošnja gledalcev za humanitarno pomoč, namenjeno beguncem. Možno bi ju bilo prikazati nekoliko bolj objektivno, vendar če bi to storili, želen učinek najverjetneje ne bi bil dosežen. Spodbujata nas k pomoči in sprejemanju beguncev.

13. 1. 2017

Tabela 9: Novice 13. 1. 2017

Oddaja	24ur (POP TV)	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Napovednik, med prvimi novicami dneva	Novica je postavljena v sredino oddaje, v napovedniku ni omenjena
Vsebina (ključne besede)	Razmere v begunskih centrih, poročanje iz Beograda, madžarska novinarka obtožena	Razmere v begunskih centrih, pogovori s prostovoljci, prošnja za pomoč
Način poročanja	vzpodbuja skrb za begunce in solidarnost	Dopušča ustvarjanje lastnega mnenja, ponoven poziv k nudenju pomoči, solidarnost
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	10 minut	10 minut

Ta dan v oddaji 24ur na POP TV izpostavljajo enake probleme kot v preteklih dneh. Tragičnost razmer stopnjujejo s poročanjem novinarke, ki se nahaja v Beogradu. V ozadju gori ogenj in ob njem veliko število oseb, ob novinarki pa stojijo premraženi begunci, ki so z očmi, polnimi upanja, mazariti v kamero. To zagotovo vpliva na naš odziv. V nas vzbudi zaskrbljenost zanje in željo po pomoči.

Ponovno poročajo o novici, ki smo ji bili priča na začetku begunske krize, ko je madžarska novinarka nad begunci izvajala nasilje. Šele zdaj so jo zaradi delovanja v nasprotju z družbenimi normami kaznovali s tremi leti zapora. Novica je predstavljena objektivno, gledalcu dopušča razvoj lastnega mnenja o problemu. Večje pozornosti ji ne namenjajo.

Tudi v Dnevniku na Televiziji Slovenija poročajo o razmerah v begunskih centrih. Vključijo pogovore s prostovoljci, ki v centrih pomagajo. Prav vsi kritizirajo razmere in politike, ki se na zimo, za katero so vedeli, da prihaja, niso pripravili. Novica je zastavljena objektivno in gledalcu dopušča, da si o problematiki ustvari lastno mnenje. V studio povabijo prostovoljca ADRE Slovenija, ki ljudi ponovno pozove k pomoči. S tem ponovno vzpodbudijo k večji solidarnosti Slovencev do beguncev. Izpostavijo tudi dosedanje odzive Slovencev na njihovo akcijo.

14. 1. 2017

V nobeni od informativnih oddaj ni poročanj na temo begunske krize.

15. 1. 2017

Tabela 10: Novice 15. 1. 2017

Oddaja	24ur (POP TV)	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Napovednik	Napovednik
Vsebina (ključne besede)	Evropa toži Slovenijo?, referendum v Črnomlju, razmere v Srbiji, Donald Trump	Dan beguncev in migrantov, papež, Srbija, Grčija,
Način poročanja	Objektivno, negotovost	Objektivno
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	10 minut	5 minut

15. 1. 2016 v informativni oddaji 24ur na POP TV poročajo o zaskrbljenosti in grožnjah Evrope s tožbo Sloveniji zaradi sprejetja zakona o tujcih. Vlada se nanje še zmeraj ne odziva, predsednik vlade pa je prepričan, da ravna pravilno. Druga novica tega dne je odločitev upravnega sodišča, da lahko prebivalci občine Črnomlje na referendumu odločajo o ustanovitvi begunskega centra. Ponovno poročajo o razmerah v Srbiji. Novice so objektivne, saj navajajo gola dejstva. Izpostavijo tudi izjavo Donalda Trumpa o tem, da je kanclerka Angela Merkel, ko se je odločila sprejeti begunce, storila katastrofalno napako. Zaradi negativno nastrojene izjave vplivneža proti beguncem marsikdo podvomi v sprejemanje beguncev v državo.

V Dnevniku na Televiziji Slovenija so poročali o praznovanju dneva beguncev in migrantov katoliške cerkve. Vključen je tudi papežev nagovor migrantom in migranti v begunskih centrih, ponovno poročajo o razmerah v Srbiji in Grčiji. Navajajo gola dejstva in videoposnetke, ki jih ne komentirajo. Novica je predstavljena objektivno.

16. 1. 2017

Tabela 11: Novice 16. 1. 2017

Oddaja	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Prva novica ta dan
Vsebina (ključne besede)	Miro Cerar, varnostni ukrepi
Način poročanja	Vzpodbujanje strahu in nestrpnosti, begunci v Sloveniji, Dominika Švarc
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	5 minut

16. 1. 2017 v Dnevniku na Televiziji Slovenija poročajo o neomajnosti Mira Cerarja, predsednika vlade, ki glede zakona o tujcih ne popušča in se strogo drži svojega stališča o zakonu o tujcih. Na njegove namene podajo kritiko. So mnenja, da zaradi nenehnih odpiranj varnostnih vprašanj vzpodbuja strah in nestrpnost Slovencev do beguncev. Vključijo še njegov intervju in predhodno videne posnetke beguncev pri nas.

Naslednja novica, ki jo izpostavijo, je število beguncev, ki so pri nas zaprosili za mednarodno zaščito. Od 1.803 prošenj so jih do zdaj odobrili le 170, 600 pa jih je od prošenj odstopilo samih. Vključijo pogovor z mednarodno pravnico, Dominiko Švarc, ki opozori, da bi Slovenija s sprejetjem zakona o tujcih kršila kar tri konvencije mednarodnega prava. Obe novici sta objektivni, saj ne zagovarjata sprejetja ali zavrnitve zakona.

V oddaji 24ur na POP TV poročanj na temo begunske krize, na ta dan ni bilo.

17. 1. 2017

Tabela 12: Novice 17. 1. 2017

Oddaja	24ur (POP TV)	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Velika, glavna novica dneva	Je ni.
Vsebina (ključne besede)	Referendum v Beli krajini	Humanitarna pomoč, zakon o tujcih
Način poročanja	Izpostavljajo nezaželenost beguncev v Sloveniji,	Objektivno
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	10 minut	5 minut

Ta dan v oddaji 24ur na POP TV poročajo o nezaželenosti begunskega centra s strani prebivalcev Bele krajine, ki bodo o njegovi postavitvi odločali na referendumu. Nadaljuje se tudi poročanje o zakonu o tujcih. Vlada zagotavlja, da bo končna verzija zapisana v skladu z ustavo. Poročanje je ekskluzivno, predstavljeno kot glavna novica dneva. Novinarji se ne opredeljujejo, vendar je v njej vseeno izpostavljeno ne sprejemanje beguncev in nastrojenost državljanov proti njim, na kar nakazujejo izjave prebivalcev Bele krajine.

V Dnevniku na Televiziji Slovenija poročajo o pozivu Evrope Sloveniji glede zakona o tujcih. Med drugim vključijo kritiko generalnega sekretarja sveta Evrope za človekove pravice, ki slovenske politike poziva k razmisleku pred sprejetjem. Poročajo tudi o humanitarni pomoči Karitasa, ki jo le-ta pošilja v balkanske države. Novici sta bili predstavljeni objektivno, navajali so gola dejstva.

18. 1. 2017

Tabela 13: Novice 18. 1. 2017

Oddaja	24ur (POP TV)	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Napovednik, naslov, uporaba besed	Napovednik

Vsebina (ključne besede)	Incident na osnovni šoli, 4 begunski otroci, intervjuji	Incident na osnovni šoli, 4 begunski otroci, intervjuji
Način poročanja	Objektivno	Objektivno
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	5 minut	5 minut

Ta dan v oddaji 24ur na POP TV je novica o prerezanih gumah ravnatelja osnovne šole Martina Konšaka predstavljena ekskluzivno, z besedami: »Prerezane gume na avtomobilih in plakati z žaljivimi obtožbami. Maribor. Tarča pa ravnatelj osnovne šole Martina Konšaka.«. V novico vključijo intervju z vodjo preiskave in ravnateljem, ki sklepa, da je za dogodek krivo sprejetje štirih beguncev v njegovo osnovno šolo. Novico predstavijo objektivno in dopuščajo gledalcu, da si o dogodku ustvari lastno mnenje. Z njo ne vzpodbujajo negativne nastrojenosti do begunskih otrok, hkrati ne izkazujejo podpore storilcem.

V Dnevniku na Televiziji Slovenija novico predstavijo na podoben način, z enakimi intervjuji, prav tako objektivno in brez opredeljevanj. Na koncu dodajo še odziv ministrstva, ki dejanje obsoja prav tako pa poudari, da je ravnatelj deloval v skladu z zakoni. S tem zanikajo možne dvome gledalcev o spornosti sprejetja otrok v šole.

19. 1. 2017

Tabela 14: Novice 19. 1. 2017

Oddaja	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Je ni
Vsebina (ključne besede)	Zakon o tujcih, humanitarna pomoč
Način poročanja	Poziv k pomoči, sprejemanju in solidarnosti
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	5 minut

19. 1. 2016 v oddaji 24ur na POP TV potekajo ponovne razprave o zakonu o tujcih. Izpostavljajo le nasprotja v vladi, o beguncih se ne poroča.

Tudi v Dnevniku na Televiziji Slovenija ponovno poročajo o zakonu o tujcih, poročajo pa tudi

o pozivu evropskih poslancev, naj humanitarno pomagajo beguncem, opozarjajo tudi, da so od obljubljenih 160.000 beguncev, ki so trenutno nastanjeni v Grčiji in Italiji, sprejeli le 8.000. Z izpostavljanjem teh podatkov vzpodbujajo k solidarnosti in sprejemanju beguncev.

20. 1. 2017

Tabela 15: Novice 20. 1. 2017

Oddaja	24ur (POP TV)	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Med prvimi novicami	Uvrstijo jo na konec oddaje
Vsebina (ključne besede)	Protesti pred parlamentom, preobremenjenost držav	Protesti pred parlamentom, preobremenjenost držav
Način poročanja	Objektivno	Objektivno
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	5 minut	5 minut

Ta dan v informativni oddaji 24ur na POP TV poročajo o protestih proti vladi pred parlamentom zaradi sprejetja zakona o tujcih. Protestirajo Slovenci in begunci, ki so pri nas že nastanjeni v azilnih domovih. Predsednik vlade se še zmeraj ne odziva. Poročajo tudi o preobremenjenosti držav z begunci, prihaja jih vedno več, mest za njih je zmerom manj. Vse je povedano objektivno, ne vzpodbuja strahu ali zaskrbljenosti. Enako lahko trdimo o Dnevniku na Televiziji Slovenija, kjer izpostavljajo enake probleme.

21. 1. 2017

Tabela 16: Novice 21. 1. 2017

Oddaja	24ur (POP TV)
Ekskluzivnost poročanja	Napovednik, naslovi, prva novica tega dne
Vsebina (ključne besede)	Razmere v Grčiji, Makedoniji in Srbiji, kruti videoposnetki, poročanje iz Beograda
Način poročanja	Vzpodbujanje solidarnosti, želje po pomoči in sprejemanju
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	15 minut

Ta dan v oddaji 24ur na POP TV prikažejo razmere v Makedoniji, Srbiji in Grčiji. Njihovo tragičnost podkrepijo s krutimi videoposnetki na različnih točkah balkanske poti. Ponovno poudarjajo nečloveške razmere (smrad, bolezni, uši, gore odpadkov, ni sanitarij), novinarka izjavi celo, da njihov način življenja sploh ni življenje. Njeno poročanje je glede na odzivnost nekoliko subjektivno. Poroča iz kampa v Beogradu, begunci so se tam naselili v zapuščeni tovarni. Z njimi se pogovarja, opisujejo ji svoje želje, načrte, stiske, v begunske centre se ne želijo naseliti zaradi strahu pred tem, da bi jih poslali nazaj, od koder so prišli. V begunskih centrih v Šidu so razmere nekoliko boljše. Begunci spijo v šotorih, imajo elektriko, gretje in vodo. Tu so nastanjene predvsem družine, nekatere z dojenčki, majhnimi otroki, veliko je tudi nosečnic. Pobegnili so zaradi nevzdržnih razmer doma. Tu jim je vsekakor boljše. Razmere so podobne tudi v Makedoniji. Poročajo tudi o tem, da novinarji v kampe v Grčiji nimajo vstopa. Z novico prikažejo dejanske probleme in se ne opredeljujejo glede na pravilnosti početja vlade ali nastanitvenih centrov. Namen novice je prikaz resničnosti, s katero se vsakodnevno soočajo begunci. Na naša prepričanja, povezana z begunsko krizo, ima velik vpliv. Vzpodbuja solidarnosti, željo po pomoči in sprejemanje.

V Dnevniku na Televiziji Slovenija o begunski krizi ne poročajo.

22. 1. 2017

V nobeni od informativnih oddaj ni poročanj na temo begunske krize.

23. 1. 2017

Tabela 17: Novice 23. 1. 2017

Oddaja	24ur (POP TV)
Ekskluzivnost poročanja	Ni pretirana
Vsebina (ključne besede)	Prve smrtne žrtve, donacija oblačil
Način poročanja	Vzpodbujanje solidarnosti in pomoči
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	5 minut

23. 1. 2017 v oddaji 24ur na POP TV poročajo o prvih smrtnih žrtvah zaradi podhladitev na balkanski poti in o tem, da bo Slovenija zakone o zaprtju meje še bolj poostrila. Ponovno

pozivajo ljudi k donaciji toplih oblačil, saj kar 10.000 ljudi na zaprti balkanski poti biva na prostem. S tem vzpodbujajo solidarnost in pomoč.

V Dnevniku na Televiziji Slovenija na to temo ni poročanj.

24. 1. 2017

Tabela 18: Novice 24. 1. 2017

Oddaja	24ur (POP TV)	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Je ni	Napovednik
Vsebina (ključne besede)	Zakon o tujcih, odškodnina	Zakon o tujcih, prikaz različnih stališč
Način poročanja	Objektivno	Objektivno
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	5 minut	10 minut

Ta dan v oddaji 24ur na POP TV ponovno poročajo o zakonu o tujcih. Poročajo tudi o odškodnini v vrednosti 280.000 za lastnike zemljišč, kjer so postavili žičnate ograje. Povedano podkrepijo z intervjuji.

Tudi v Dnevniku na Televiziji Slovenija je ponovno govora o zakonu o tujcih. Novinarka se v živo javlja iz seje o potrditvi zakona, ki pravi, da je le-ta bila do sedaj zelo burna. V ozadju spremljamo posnetke migrantov iz prejšnjih oddaj in izseke iz seje, na koncu novinarka predstavi pogoje, v katerih bi zakon začel delovati. Novica je predstavljena objektivno, saj ne vzpodbuja sprejemanja ali zavrnitve beguncev.

25. 1. 2017

Tabela 19: Novice 25. 1. 2017

Oddaja	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Ni je
Vsebina (ključne besede)	Zakon o tujcih

Način poročanja	Objektivno
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	5 minut

Ta dan v oddaji 24ur na POP TV poročanj o begunski krizi ni, medtem ko v Dnevniku na Televiziji Slovenija ponovno poročajo o zakonu o tujcih in o podaljšanju varovanja Schengenske meje zaradi vedno večjega števila beguncev. Izpostavljajo zgolj gole podatke, zato je novica objektivna.

26. 1. 2017

Tabela 20: Novice 26. 1. 2017

Oddaja	24ur (POP TV)	Dnevnik (Televizija Slovenija)
Ekskluzivnost poročanja	Napovednik, naslovi	Druga polovica oddaje
Vsebina (ključne besede)	Zakon o tujcih, intervjuja z beguncema	Zakon o tujcih
Način poročanja	Usmerjenost k zaželenim odgovorom	Objektivno
Čas, ki ga namenijo begunski problematiki	10 minut	5 minut

Ta dan v oddaji 24ur na POP TV poročajo o ponovnih pozivih vladi o zavrnitvi zakona o tujcih. Begunci v Sloveniji opozarjajo, da bo Slovenija soodgovorna pri povečanju smrtnih žrtev na balkanski poti, če ta ukrep izvede. V novico so vključili dva intervjuja z beguncema. Eden od njiju že 11 mesecev biva v Sloveniji in je že osvojili prvine našega jezika. Novinarka s vprašanji, ki mu jih postavlja, usmerja intervjuvanca k zaželenemu odgovoru. S tem nakazuje na svoje lastno stališče glede problematike oziroma nakazuje na pravilen odgovor.

Tudi v Dnevniku na Televiziji Slovenija izpostavijo nasprotnike novele o zakonu o tujcih, predvsem predstavnike koalicije, ki se glede zakona različno opredeljujejo. Predstavljeni so le izseki iz seje tako o načinu poročanja ne moremo govoriti.

5.2 Primerjave naslovov novic

Tabela 21: Naslovi novic

DNEVNIK (Televizija Slovenija)	24UR (POP TV)
- Begunka Šila: Med prosilci za azil tudi 200 otrok - Stopnja ogroženosti nespremenjena - Azil v Velenju - Upor v vasi Conetta - Vlada potrdila predlog zakona o tujcih - Hud mraz še zaostрил begunsko krizo - Begunski centri po Sloveniji - Državna stanovanja za nastanitev beguncev - Svet Evrop o zakonu o tujcih - Mraz ogroža življenje beguncev - Dan beguncev in migrantov - Pismo v Strasbourg - Begunci v Sloveniji - Pismo predsedniku državnega zbora - Zbiranje pomoči za balkanske države - Napad na ravnatelja - Ministrstvo napada in obsoja - Cerar brani zakon o tujcih	- Nova tragedija beguncev - Zapiramo mejo? - O zakonu o tujcih - Vojaki na meji - Zakon o tujcih sprejet: Ukrep kršitev mednarodnih konvencij? - Dokumenti ob Dragonji - Skupine migrantov ilegalno preko meje - Pomagajte nam! - Klici na pomoč: Premraženi begunci spijo v šotorih - Nezakonito čez mejo, ilegalnih prehodov je zaradi mraza manj - Prezebli migranti: zimski pekel v Grčiji - Iz slabih v še slabše razmere: begunci v Beogradu v mrazu in brez elektrike - Brcala begunce: Madžarski novinarki 3 leta zaporne kazni - Milijonske tožbe slovenski vladi - Referendum v Črnolju - Migranti na -16 stopinjah - Okoli enega od skladišč v Beogradu 2000 ljudi - Črnomeljci spomladi na referendum - Prerezane gume, so razlog 4 begunci? - O čem odločati? - Zakona ne pomaga mehčati na silo

	• Odškodnina zaradi žice • Notranja ministrica zmagala boj • Odziv beguncev
--	---

Na samo gledanost informativni oddaj in zanimanje za novice zagotovo vplivajo tudi naslovi in napovedniki novic. Iz tabele je razvidno, da oddaja 24ur uporablja nekoliko bolj udarne naslove. Takšne, ki te pritegnejo, čeprav so včasih le-ti lahko neresnični ali prirejeni. S tem želijo ljudi pritegniti in si posledično zagotoviti večjo gledanost, ki jim je mnogokrat pomembnejša od kvalitete novice. Razvidno je tudi, da se pogosto na gledalca neposredno nanašajo s pomočjo retoričnih vprašanj, kar v gledalcu vzbudi radovednost in željo po odgovorih, ki jih pričakuje v nadaljevanju, ki pa ni nujno, da jih bo prejel. Vključujejo tudi frazeme in okrasne pridevke, zaradi katerih postane naslov privlačnejši. Na drugi strani so naslovi novic informativne oddaje Dnevnik nekoliko manj udarni in ekskluzivni. So krajši in se navadno nanašajo na širšo temo, ne pa na njen delec, ki bi novico naredil zanimivejšo. Še ena stvar, ki sem jo opazila je, da v oddaji 24ur, ki vključuje več prispevkov, uporabijo za vsakega drug naslov, medtem ko v Dnevniku celotno temo povezuje eden.

5.3 Sklep in povzetek

V obeh informativnih oddajah poročajo o enakih problemih in temah povezanih z begunsko krizo, vendar to vsaka počne na nekoliko drugačen način. Med analizo sem ugotovila, da so novice v Dnevniku na Televiziji Slovenija krajše in povedo le bistvene stvari o dogodku, medtem ko oddaja 24ur na POP TV novice nekoliko razvleče in včasih doda nebistvene podatke za informiranost gledalcev. Informacije, ki jih podajo se neposredno ne nanašajo na izpostavljen problem povezan z begunsko problematiko. V obdobju enaintridesetih dni so v Dnevniku, na Televiziji Slovenija na dan, za poročanje o begunski krizi povprečno porabili štiri minute, v oddaji 24ur na POP TV pa 6 minut. Kar torej potrjuje moje ugotovitve.

Primerjala sem tudi ekskluzivnost. V oddaji 24ur na POP TV so novice povezane z begunsko krizo navadno prikazali že v napovedniku in jih za gledalce naredili še bolj privlačne s pomočjo naslovov, ki so se včasih izkazali za lažne oziroma kasneje v oddaji, o naslovu, ki so ga prikazali v napovedniku, niso govorili. Eden izmed takšnih naslovov se je glasil: "Zakon o tujcih sprejet", tekom oddaje sem ugotovila, da zakona niso sprejeli. O spremembi zakona so podali le predlog.

Prav tako so bila skoraj vsa poročanja o begunski tematiki predstavljena kot prve in najpomembnejše novice dneva. V Dnevniku je bila ekskluzivnost manjša. Izbirali so objektivne naslove in so z njimi le nakazali na temo, o kateri bodo poročali. Primeri naslovov: Azil v Velenju, Upor v vasi Conetta, Napad na ravnatelja, Begunci v Sloveniji, Vlada potrdila predlog zakona o tujcih... Novic niso tako pogosto predstavljali v napovedniku, kasneje so o njih poročali v različnih delih oddaje.

V obeh oddajah sem zasledila podobne, nekajkrat celo identične posnetke, posnete v begunskih centrih. Pojavljali se niso samo v obeh oddajah, v oddaji 24ur so več dni zapored prikazovali enake videoposnetke, iz begunskih centrov v Grčiji, Srbiji in Makedoniji. O tamkajšnjih razmerah so poročali kar štiri dni zapored. Vsak dan sicer malo drugače, a pomeni in sporočila novic so bili enaki. Ugotovila sem tudi, da je oddaja 24ur izpostavljala nekoliko bolj tragične, negativne in žalostne zgodbe. Na primer prometna nesreča v katero je bilo vključenih petnajst beguncev in njihov tihotapec. Še ena tragična novica je bilo poročanje o prvih smrtnih žrtvah zaradi podhladitev v begunskih centrih. Begunce pa so v negativni luči prikazali z novicami o nelegalnih prehodih meje in odvrženih dokumentih. V Dnevniku o teh zadevah niso poročali. Njihove novice so bile pozitivnejše, na primer zgodba o deklici Šili² in papeževa razglasitev dneva beguncev in migrantov³. Prav tako so v oddaji 24ur nenehno poudarjali zaostritev varnostnih ukrepov v Sloveniji in drugih evropskih državah ter vedno večjo ogroženost Evrope, kar je zagotovo vplivalo na stopnjo strahu in zaskrbljenosti v ljudeh. V gledalce je potenciralo neko negotovost in dvome glede sprejemanja beguncev. Na drugi strani so v Dnevniku poročali o nespremenjeni stopnji ogroženosti za Slovenijo⁴, kar je na prebivalce zagotovo vplivalo pomirjevalno.

V Dnevniku so po moji oceni v poročila na temo begunske krize vključevali večje število intervjujev, s katerimi so prikazali različna stališča strokovnjakov.⁵ S tem so gledalcu omogočili večji pritok informacij, na podlagi katerih si je kasneje izoblikoval svoje lastno mnenje o problemu. Več pozornosti kov v 24ur, so v Dnevniku na Televiziji Slovenija namenili naselitvi beguncev v Slovenijo. Izpostavili so referendum v različnih krajih po Sloveniji in novice podkrepili z intervjuji. Oddaja 24ur je begunce prikazovala v nekoliko bolj negativni luči.

² Dostopno na: <http://4d.rtv slo.si/arhiv/dnevnik/174446104>

³ Dostopno na: <http://4d.rtv slo.si/arhiv/dnevnik/174449089>

⁴ Dostopno na: <http://4d.rtv slo.si/arhiv/dnevnik/174447152>

⁵ Primer prikaza več stališč: <http://4d.rtv slo.si/arhiv/dnevnik/174446104>

Pogosto je poročala o nelegalnih prehodih beguncev preko meje, o strahu obmejnih Slovencev pred njimi, o izgrelih v begunskih centrih, o odvrženih (po njihovem ponarejenih) dokumentih ob meji in podobnem. Skratka v večji meri je prikazovala slabosti in napake beguncev ter njihovo kršenje družbenih norm, kar v gledalcih vzbudi negativne občutke in s tem zavračanje in ne sprejemanje beguncev. Dejanja, ki so jih storili posamezniki pripiše vsem.

Na podlagi mojega opazovanja sklepam, da je informativna oddaja 24ur poročala bolj subjektivno kot Dnevnik, ter je s tem po mojih predvidevanjih v večji meri vplivala na odziv gledalcev. S svojim poročanjem je prikazala le eno plat zgodbe, ki je bila najpogosteje negativna in je begunce predstavila kot nevarnost za Slovenijo. Če so gledalci spremljali samo oddajo 24ur na POP TV je to zagotovo vplivalo na njihovo mnenje o begunski krizi, ki si jo najverjetneje predstavljajo kot grožnjo in zaradi tega, do sprejemanja in pomoči beguncem niso tako strpni. Tudi Dnevnik je s svojim poročanjem v enaki meri vplival na gledalce, a je bilo njihovo poročanje bolj nevtrarno. Na večjo nevtrarnost poročanja sklepam na podlagi izpostavljanja tako negativnih kot pozitivnih zgodb. S pomočjo intervjujev različnih strokovnjakov so vključevali več različnih pogledov⁶ na dogajanje in s tem omogočili gledalcu, da o tematiki presoja sam. Na tak način so predstavili novico o noveli zakona o tujcih.⁷ V svoje poročanje so vključili mnenja politikov z različnimi stališči. Nekateri so se s sprejetjem zakona strinjali, drugi so ga ostro kritizirali.

V obeh informativnih oddajah sem zasledila ogromno poročanja o terorizmu in terorističnih napadih s strani ISIS. Novice o njih so pogosto povezovali z zapiranjem mej in poostrejitvijo varnostnih ukrepov ob vstopu beguncev v državo. S tem naj bi po njihovem mnenju preprečili vstop teroristov. Pa je temu res tako? Nekateri teroristični napadi s strani islamske skrajne skupine ISIS so bili izvedeni s strani Evropejcev. Tako, da terorizma strožji varnosti ukrepi glede sprejemanja beguncev v Evropo zagotovo ne bodo zaustavili, kot to menita medijski hiši.

Hipotezo 6 (*Mediji s poročanjem vplivajo na mnenje in naša stališča o begunski krizi.*) sem s tem potrdila.

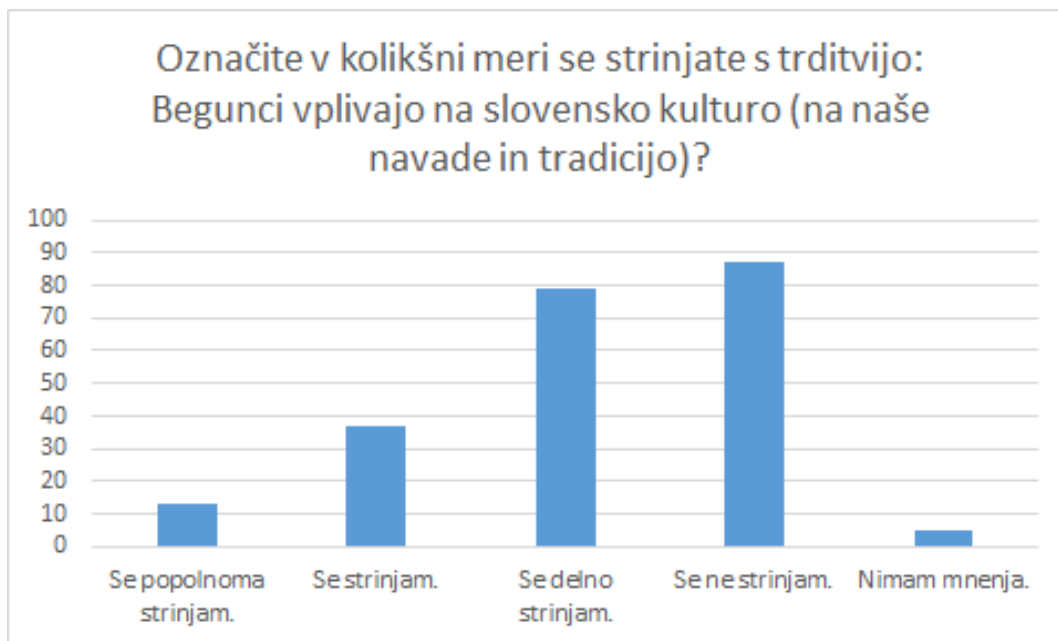
⁶ Dostopno na: <http://4d.rtv slo.si/arhiv/dnevnik/174447343>

⁷ Dostopno na: <http://4d.rtv slo.si/arhiv/dnevnik/174447152>

6 ANALIZA ANKETE

6.1 Vpliv beguncev na slovensko kulturo

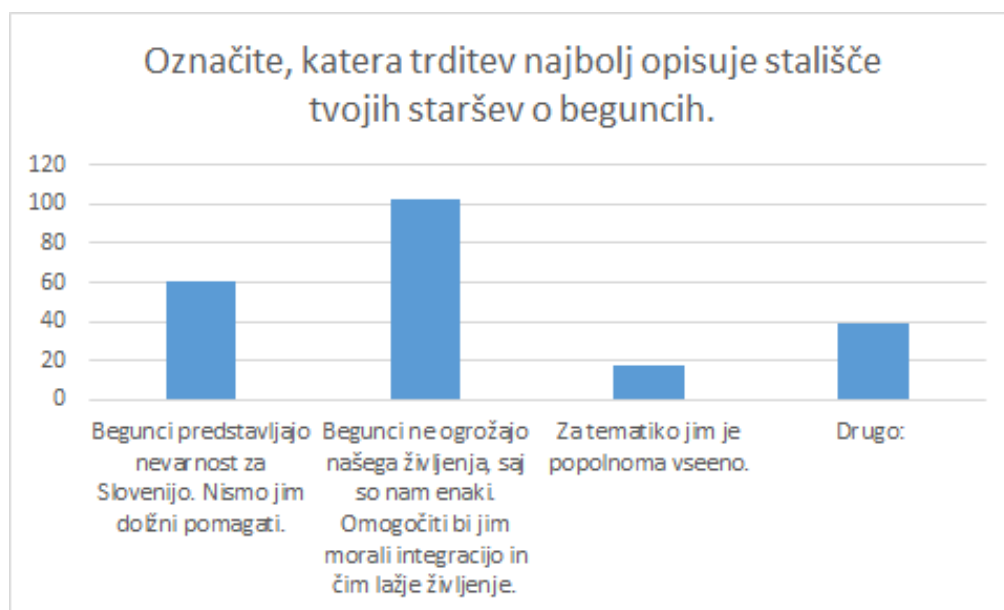
Graf 1: Vpliv beguncev na slovensko kulturo



39 % (87) dijakov se s trditvijo, da begunci vplivajo na slovensko kulturo, naše navade in običaje ni strinjalo, delno se je z njo strinjalo 36 % (79) dijakov, 17 % (37) dijakov se je s trditvijo strinjalo, 6 % (13) vprašanih se je popolnoma strinjalo. 2 % (5) o tem nista imela mnenja.

6.2 Stališča staršev o begunski krizi

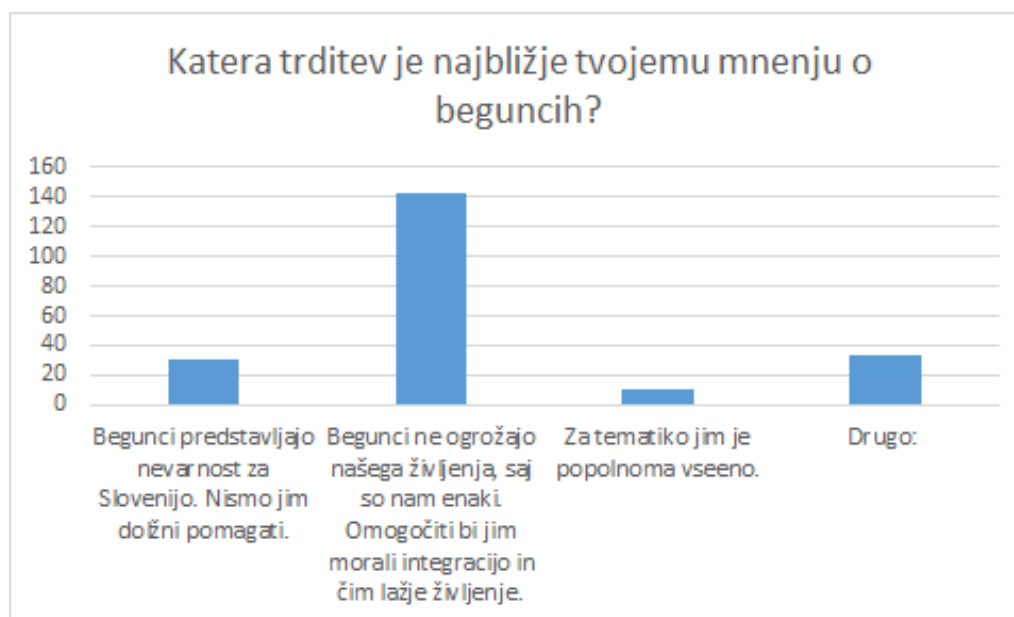
Graf 2: Stališča staršev o begunski krizi



V tem vprašanju so me zanimala stališča dijakovih staršev. 28 % (61) je odgovorilo, da so njihovi starši mnenja, da begunci predstavljajo nevarnost za Slovenijo in jim nismo dolžni pomagati, 46 % (102) staršev vprašanih meni, da begunci ne ogrožajo našega življenja, saj so nam enaki in bi jim morali omogočiti integracijo ter čim lažje življenje. 8 % (18) je za tematiko vseeno. 18 % (39) vprašanih je podalo svoje odgovore. Zapisali so, da imajo njihovi starši različna stališča glede tematike, veliko jih je izpostavilo, da so pripravljeni pomagati beguncem ne pa ekonomskim migrantom. Večina, ki bi ponudila pomoč, pa jih vseeno ne sprejema v celoti. Za njih še vedno predstavljajo grožnjo in nevarnost. Na to najbolj nakazuje odgovor: »Dolžni smo jim pomagati, saj potrebujejo moč, a obstaja dvom ali so vsi begunci zares begunci? V množici ljudi se zagotovo skriva kak terorist, ki igra vlogo begunca, da bi vstopil v EU ...«. Drugi so mnenja, da bi sredstva, porabljena za begunce, raje porabili za Slovence in da le-ti trenutno ne vplivajo na našo kulturo, vendar bo temu tako v prihodnosti. Pojavi se tudi odgovor, naj odidejo nazaj domov, če so mnenja, da jim gre pri nas res tako slabo. Nekateri starši dijakov begunce sprejemajo. Zapisali so, da bi jim morali pomagati pri vključevanju v družbo in z njimi nimajo problemov.

6.3 Lastno mnenje o beguncih

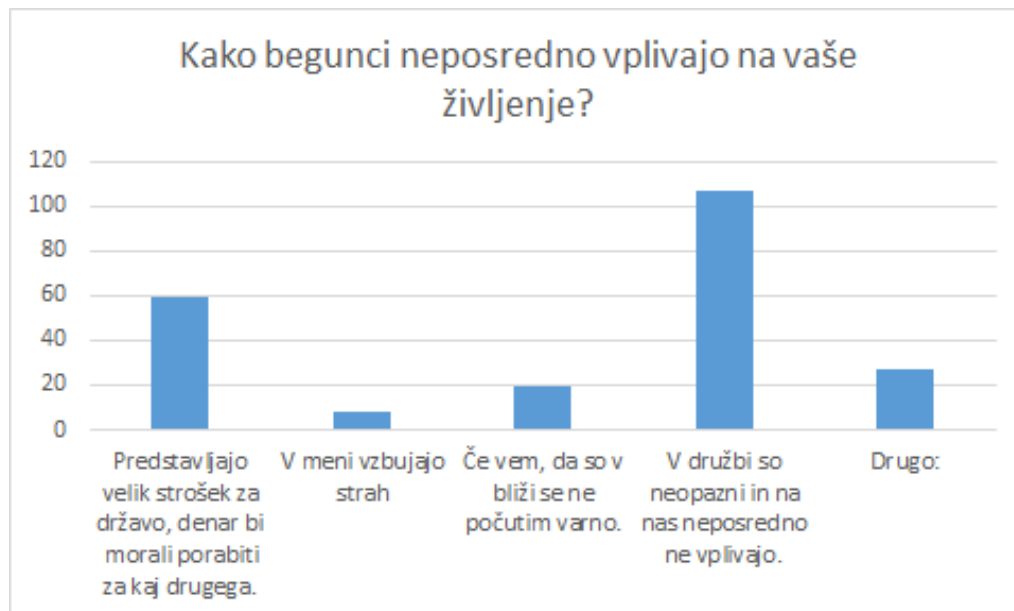
Graf 3: Lastno mnenje o beguncih



Vprašanje se je nanašalo na stališča dijakov. 14 % (31) vprašanih je mnenja, da begunci za Slovenijo predstavljajo nevarnost in jim nismo dolžni pomagati. Kar 66 % (143) meni, da ne ogrožajo našega življenja, da so nam enaki in bi jim morali omogočiti integracijo v družbo. 5 % (10) je za tematiko popolnoma vseeno. 16 % (34) dijakov je pripisalo svoj odgovor. Nekateri so bili mnenja, da o tematiki ne vedo dovolj, da bi se lahko opredelili. Mnogi pa so izrazi podobno mnenje, kot ga imajo njihovi starši. Beguncem so pripravljeni pomagati, vendar za njih vseeno predstavljajo nevarnost, tako je pod drugo odgovorila večina. Nekateri so mnenja, da so vsi begunci ki pridejo v Slovenijo, migranti, saj bi po njihovem morali ostati v prvi varni državi. Migrantov po mnenju enega izmed dijakov ne potrebujemo mi, ampak Nemčija. Veliko je tudi skrbi zaradi terorizma in varnosti. Ponovno se pojavljajo odgovori, da bi morali najprej pomagati Slovencem, šele nato tujim državljanom. Nekateri menijo, da pomoč beguncem ni naša dolžnost. To dobro opiše odgovor: »nismo jim dolžni pomagati z možnostjo priselitve in integracije, saj je nepošteno do vseh, ki so porabili več let za proces, v katerem so dobili možnost bivanja v eu. vendar pa menim, da bi države že v začetku lahko stopile skupaj, in v bližini ali pa celo v Siriji ustvarile varno točko za civiliste. pa spet, na točki ko pa so v naši državi, pa je dolžnost človeka ne bit kreten«. Izpostavljajo tudi medijsko konstrukcijo, ki po njihovem mnenju izpostavlja nepomembne informacije, ki begunce očrni.

6.4 Vpliv beguncev na naše življenje

Graf 4: Vpliv beguncev na naše življenje



Zanimalo me je kakšno je mnenje dijakov o vplivu beguncev na naše življenje. 27 % (59) dijakov je mnenja, da le-ti za državo predstavljajo velik strošek in bi ta denar morali porabiti za kaj drugega, 49 % (107) jih je mnenja, da so v družbi neopazni in na nas neposredno ne vplivajo. 9 % (19) vprašanih se v njihovi bližini ne počuti varnih, pri 4 % (8) vprašanih vzbujajo strah, 12 % (27) je podalo drug odgovor. Mnenja so si različna, nekateri menijo, da se njihov vpliv že kaže, drugi so mnenja, da se bo pokazal v prihodnosti, tretji da se sploh ne bo. Primer odgovora: »zaradi drugačnih kultur bojo problemi, ko se bojo tukaj namnožili (muslimanska rodnost je nekajkrat večja kot evropska), prav tako izkoriščajo socialne transferje, ki po drugi strani niso na voljo avtohtonim slovenskim državljanom, ki jo potrebujejo«. Njihov vpliv je lahko glede na odgovore tudi pozitiven (ekonomija, družba ...). Pojavljajo se tudi odgovori, da naše pomoči ne cenijo, da opozarjajo na neenakosti v družbi, da vplivajo na vedno strožje zakone v državi in da se država v večji meri posveča njihovim težavam in s tem zanemarja Slovence.

6.5 Begunski otroci v slovenskih šolah

Graf 5: Begunski otroci v slovenskih šolah



Zanimalo me je, kakšno je mnenje dijakov o sprejetju begunskih otrok v slovenske osnovne šole. 74 % (163) vprašanih je mnenja, da imajo begunski otroci pravico do izobrazbe in da to sploh ne bi smelo biti vprašanje. 16 % (36) se jih o tem ni opredelilo, 5 % (11) vprašanih je mnenja, da imajo na slovenske otroke slab vpliv in ne bi smeli obiskovati naših šol. 5 % (11) dijakov je podalo svoj odgovor. V večini so bili pozitivni, en je bil mnenja, da jih ne potrebujemo, ostali so vključevanje v šolo zagovarjali. Pojavljali so se le dvomi o razlikah v vzgoji in načinu življenja otrok, asimilaciji, zaprtosti slovenskih otrok, ki jih ne bi bili pripravljeni sprejeti, o tem, da ne znajo jezika in o enakopravnosti. Po njihovem mnenju ne bi smeli biti deležni posebnih privilegijev. Nekateri pa so mnenja, da bi vključevanje begunskih otrok v naše šole slovenskim samo koristilo, saj bi v interakciji z njimi prejeli nove izkušnje.

6.6 Mnenje o incidentu na eni izmed mariborskih osnovnih šol

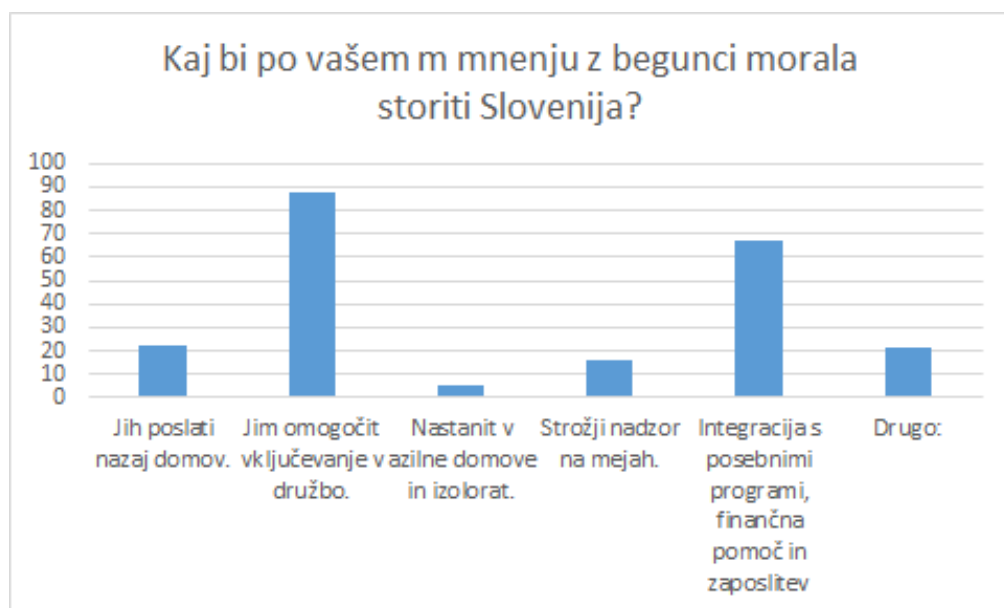
Graf 6: Mnenje o incidentu na eni izmed mariborskih osnovnih šol



Dijaki so se morali opredeliti o preteklem dogodku na eni izmed mariborskih šol, ko so tamkajšnjemu ravnatelju zaradi sprejetja štirih begunskih otrok prerezali gume na avtu in ga na plakatih, izobešenih v okolici šole, označili za pedofila. Samo 1 % dijakov je njihovo dejanje podprlo, 89 % (196) ga je označilo za nemoralno, 5 % (12) o njem ni imelo mnenja. 4 % (9) dijakov je podalo svoj odgovor. Tukaj je nekaj odgovorov, ki dejanje hudo obsojajo: »ksenofobični primitivci; kar je storil ni imelo nobene veze s pedofilijo, spet se kažejo posledice ozkega razmišljanja Slovencev; škoda da ma samo štiri gume; beseda nemoralno je preblaga, to dejanje je čisti idiotizem, dokazuje da niso problem begunci, ampak nestrpnost, neizobraženost in agresivnost akterjev ...«. Tudi ostali so to dejanje obsojali, vendar na manj radikalen način.

6.7 Ravnanje Slovenije z begunci

Graf 7: Ravnanje Slovenije z begunci

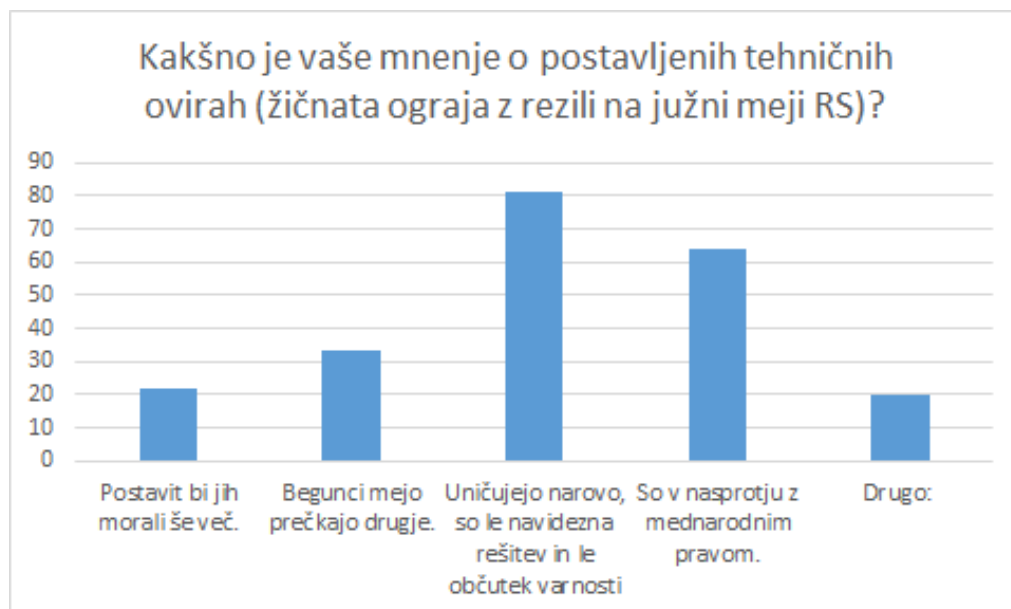


Na vprašanje kaj bi morala z begunci storiti Slovenija, je 10 % (22) odgovorilo, da bi jih morali poslati nazaj domov, 2 % (5) sta mnenja, da bi jih morali nastaniti v azilne domove in izolirati od Slovencev, 7 % (16) misli, da bi morali na slovenskih mejah poostri nadzor. 40 % meni, da bi jih morali vključiti v družbo, 31 % (67) je prepričanih, da bi jih morali integrirati v slovensko družbo s posebnimi programi, jim ponuditi začetno finančno pomoč in možnost zaposlitve. 10 % (22) vprašanih je podalo svoj odgovor. Zapisali so, da bi bilo najbolje, da Slovenija ostane tranzitna država, saj nima dovolj finančnih sredstev za pomoč, da naj najprej pomaga Slovincem, šele nato beguncem, da naj sprejme zakon o beguncih in ščiti interese države. Pojavi se tudi odgovor, ki zagovarja naj sprejemamo samo ženske in otroke, moški pa naj se doma borijo za domovino. Nekdo begunce primerja z Romi in je mnenja, da se ne želijo vključiti v družbo in bi jih zaradi tega morali poslati nazaj domov. Pojavljajo se tudi odgovori, ki pozivajo k sprejetju beguncev: »jim ponuditi možnost kar se da normalnega preživetja pri nas- od šolanja do priložnostnih zaposlitev, da se bodo sami preživeli in se počutili koristne ter sprejete. imamo veliko nepokošenih površin po mestih, potrebujemo delovno silo za pobiranje pridelkov v jeseni, pomožnih del v industriji, kjer se ne dobi delavcev. vsi, ki bi pokazali potencial, da si želijo delati in se učiti pri nas, bi potem lahko bili integrirani v slovensko družbo. ne more pa integracija potekati na željo, ker pač v neki drugi ciljni deželi niso dobili vstopa...za vse aktivnosti je potrebno uvesti obdobje uvajanja in opazovanja, ali je smiselno jih integrirati,

glede na njihov odziv v naši družbi.«. Nekateri so zapisali, da o tem nimajo menja.

6.8 Tehnične ovire

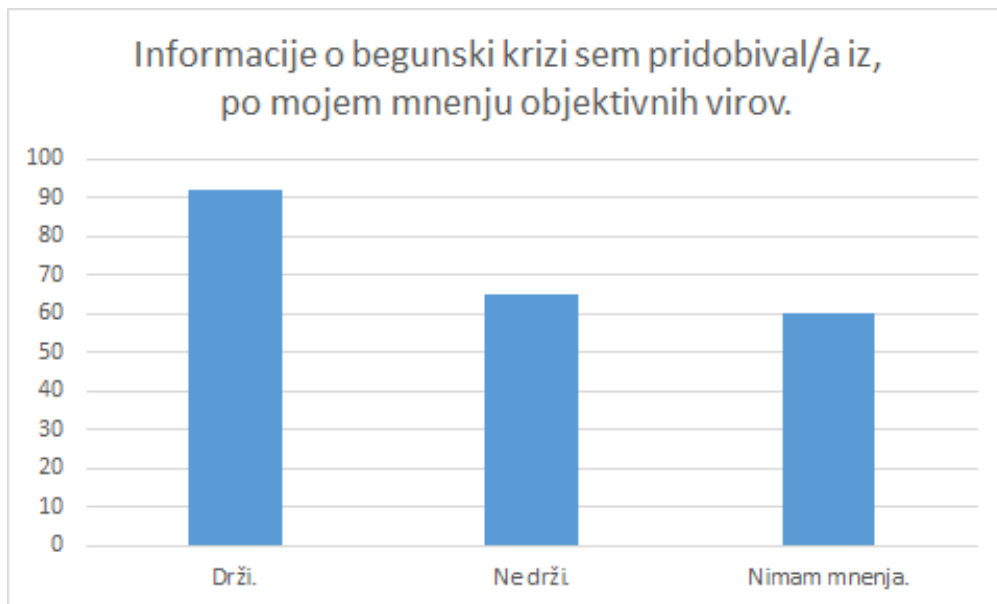
Graf 8: Mnenje o tehničnih ovirah



Zanimalo me je kaj dijaki menijo o postavitvi tehničnih ovir, natančneje žičnate ograje na južni državni meji. 10 % (22) dijakov je mnenja, da bi jih morali postaviti še več. 15 % (33) meni, da ne služijo namenu, saj lahko begunci mejo prečkajo drugje, 37 % (81) dijakov je mnenja, da ograja uničuje naravo in nam predstavlja le navidezno rešitev in občutek varnosti, 29 % (64) se strinja s trditvijo, da so tovrstne žičnate ograje v nasprotju z mednarodnim pravom, ki ščiti begunce. 9 % (20) dijakov je zapisalo svoj odgovor. Izpostavljajo, da ima ograja pozitivne in slabe strani. Večkrat se pojavi odgovor, ki izpostavi problem umiranja živali. Ograjo označujejo za nemoralno, sramotno in nečloveško. Zagovarjajo dejstvo, da bi morali pomoč in sprejem zagotoviti vsem. Večina se jih s postavitvijo ograje strinja, razlogi, ki jih navajajo so: »večji nadzor nad begunci, red v državi in preprečitev ilegalnega prečkanja«.

6.9 Objektivnost virov informacij

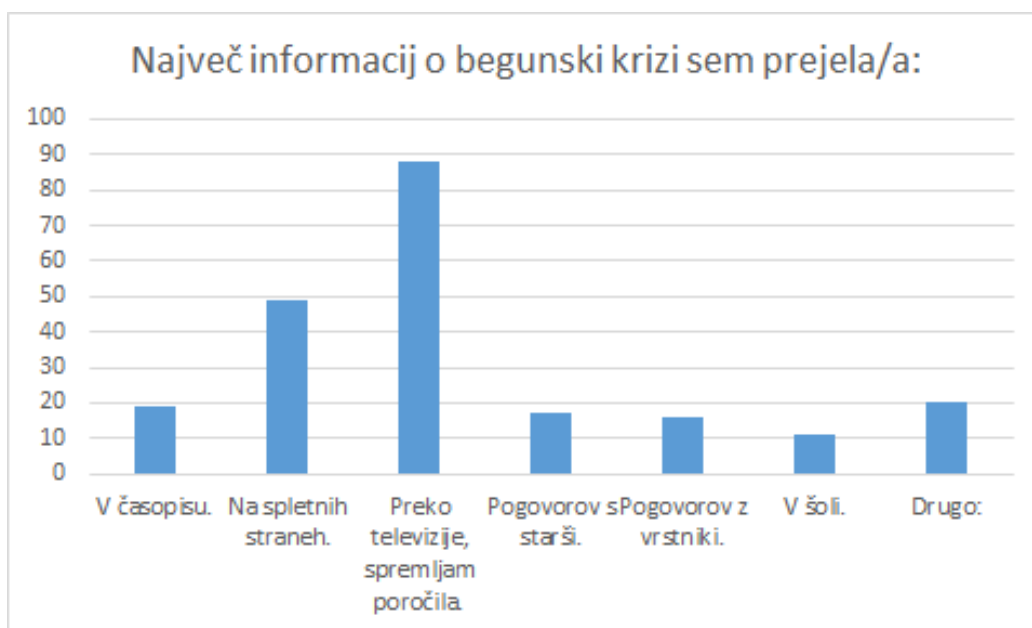
Graf 9: Ocena objektivnosti virov informacij



Zanimalo me je kako dijaki ocenjujejo objektivnost virov iz katerih so prejeli informacije. 42 % (92) dijakov je mnenja, da so viri bili objektivni, 30 % (65) se s tem ne strinja, 28 % (60) o objektivnosti virov ni imelo mnenja.

6.10 Prejemanje informacij

Graf 10: Prejemanje informacij



Hotela sem izvedeti, od kot so dijaki prejeli največ informacij povezanih z begunsko krizo. 9 % (19) je informacije dobilo v časopisih, 22 % (49) na spletnih straneh, 40 % (88) preko televizije z gledanjem poročil, 8 % v pogovorih s starši, 7 % (16) v pogovorih z vrstniki, 5 % (11) je največ informacij prejelo v šoli. 9 % (20) vprašanih je navedlo svoje odgovore, in sicer lastne izkušnje z Romi, pogovori s prostovoljci, zgodovinski dogodki, vse naštet, internacionalni časopisi, spletni časopisi, pogovori s policaji, znanci in prostovoljci, ki so delali z begunci ...

6.11 Mediji kot vir informacij

Vprašanje je bilo odprtega tipa, posameznik je lahko navedel več odgovorov. Procente sem računala glede na pogostost posameznih odgovorov med vsemi anketiranimi. Dijaki so morali navajati medije preko katerih so pridobivali informacije o begunski krizi.

Ugotovila sem, da največ dijakov spremlja informativno oddajo 24ur (34 %), sledi ji informativna oddaja Dnevnik (16 %). Pogosto si ogledajo tudi informativno oddajo Svet, Tednik, Odmevi in nova24. Dijaki pa spremljajo novice tudi na tujih televizijskih kanalih, kot so: CNN, BBC, ORF in HRT. Med časopisi je najbolj priljubljen Večer (10 %), takoj za njim sta revija Mladina in časopis Delo (oba 6 %). Pojavijo se tudi Global, New York Times, Last week tonight, The economist, Slovenske novice, The independent in drugi. Veliko dijakov je informacije prejemale preko Facebooka in drugih spletnih strani (Al Jazeera, MMC, The Guardian, spletni strani 24ur, na Twitterju ...).

7 RAZPRAVA

7.1 Vpliv beguncev na slovensko kulturo

S prvim vprašanjem sem preverjala, v kolikšni meri begunci vplivajo na njihovo življenje oziroma na življenje Slovencev. Večina je bila mnenja, da begunci na naše življenje ne vplivajo (39 %) oziroma da nanj vplivajo delno (36 %). Takšne odgovore sem pričakovala, saj večina dijakov najverjetneje ni bila v interakciji z njimi in živi svoje življenje enako, kot ga je prej. Tisti, ki so se s trditvijo delno strinjali, so se tako najverjetneje odločili zaradi vsakodnevnih poročanj o beguncih in skoraj vsakodnevnih pogovorih na to temo. Tisti, ki so mnenja, da begunci vplivajo na naše življenje (23 %), sklepam, da tako razmišljajo na podlagi poročanj medijev, v katerih smo večkrat zasledili pojme, kot so islamizacija, nov način življenja, terorizem in podobno.

Hipotezo 2 (*Begunci na naš način življenja ne vplivajo.*) sem s tem potrdila.

7.2 Stališča staršev in mladostnikom o begunski krizi

Z drugim vprašanjem in posledično tretjim sem želela primerjati stališča staršev in otrok na temo begunske krize. Ugotovila sem, da so si dokaj podobna. Več kot polovica staršev (če štejemo tudi odgovore pod drugo) je mnenja, da begunci našega življenja ne ogrožajo, saj so nam enaki in bi jim morali omogočiti integracijo. Enakega mnenja je kar 66 % mladostnikov. Večja odstopanja nastopijo pri trditvi, ki zagovarja, da begunci za Slovenijo predstavljajo nevarnost. Takega mnenja je 28 % staršev in 14 % otrok. Do odstopanj je najverjetneje prišlo zaradi različnih virov informacij in različnih razlag terminov. Najbolj so na stališča zagotovo vplivali mediji. Menim, da večina staršev pogosteje spremlja poročila in bere časopise, kjer mnogokrat izpostavljajo povečanje varnostnih ukrepov, možnost vstopa teroristov v državo in podobnega, s čimer vzpodbujajo strah in s tem negativno nastrojenost do beguncev. Še en problem je razlaga terminov, ki jih mediji navadno posplošujejo in vse migrante mečejo v en koš. Menim, da mladostniki termine bolje razlikujejo, saj se o njih pogovarjamo tudi v šoli, sami pa so do medijev tudi bolj kritični in bolj presojujejo, če gre za medijsko konstrukcijo ali dejansko stanje.

Hipotezo 1 (*Mariborskim mladostnikom begunska kriza predstavlja nevarnost.*) sem s tem ovrgla, saj sem prišla do popolnoma nasprotnih ugotovitev.

Hipotezo 4 (*Mnenja staršev in njihovih otrok o begunski krizi so enaka.*) sem s te v neki meri potrdila. Sicer je prišlo do manjših odstopanj, vendar so si mnenja še vedno zelo podobna.

7.3 Vpliv beguncev na naše življenje

Zanimalo me je v kolikšni meri po mnenju dijakov begunci vplivajo na naše življenje. 27 % jih je mnenja, da za državo predstavljajo veliko finančno breme. Na to prepričanje so najverjetneje vplivali podatki, o katerih so poročali mediji. Le-ti so nenehno izpostavljali koliko denarja je Slovenija porabila za žičnato ograjo, vojaške patrulje, policiste in podobno. Govorili so le o visokih, nepredstavljenih številkah in so nemalokrat pozabili omeniti, da nekatere stroške krije Evropska unija. Skoraj polovica je mnenja, da so v družbi neopazni in neposredno na nas nimajo vpliva. To je še ena potrditev moje druge hipoteze. V bližini beguncev se ne počuti varno 9 % ljudi, v 4 % pa vzbujajo strah, kar je najverjetneje posledica poročanja medijev o nenehni varnostnih ukrepih. Vzrok bi lahko iskali tudi v enačenju vseh beguncev s teroristi, kar se v Sloveniji velikokrat dogaja. Na to nakazujejo tudi odgovori, ki so jih anketiranci navajali pod drugo. V več odgovorih so zagovarjali dejstvo, da so vplivi lahko tako pozitivni in ne samo negativni.

7.4 Begunski otroci v slovenskih šolah

Zanimalo me je, v kolikšni meri dijaki podpirajo vključevanje begunskih otrok v slovenske šole. Pričakovala sem, da bo večina mladostnikov to idejo podprla, kar se je tudi zgodilo. Kar 74 % dijakov se s vključitvijo otrok v šole strinja, le 5 % vključevanje zavrača. Sklepam, da je njihovo stališče takšno zaradi prepričanja, da smo vsi ljudje enakopravni in enaki in da si vsak otrok zasluži izobrazbo ne glede na rasno ali nacionalno pripadnost.

Hipotezo 5 (*Dijaki so begunce pripravljeni sprejeti v osnovne šole v bližini svojega doma.*) sem s tem potrdila.

7.5 Mnenje o incidentu na eni izmed mariborskih osnovnih šol

Na osnovni šoli Martina Konšaka so njenemu ravnatelju, domnevno zaradi sprejetja 4 begunskih otrok v osnovno šolo prerezali vse gume na avtomobilu in ga označili za pedofila. Kot sem predvidevala, je večina dijakov (89 %) njihovo dejanje označila za nemoralno. V odgovorih, ki so jih podali pod drugo, akterje označujejo kot nestrpne, agresivne in

neizobražene. Nakazujejo tudi na ozkoglednost Slovencev. Vršilci dejanja so s tem prekršili zakon in hkrati družbene norme. Ravno zaradi tega so deležni obsodb s strani ostalih. Le 1 % dijakov se z dejanjem strinja. Najverjetneje so na njihovo mnenje vplivali starši ali pa se jim to zdi pravilno, saj bi oni v podobni situaciji ravnali enako.

7.6 Ravnanje Slovenije z begunci

Zanimalo me je, kaj bi po mnenju dijakov z begunci morala narediti Slovenija. 10 % jih je bilo mnenja, da bi jih morali poslati nazaj domov, 2 % da bi jih sicer spustili v Slovenijo, vendar bi jih morali izolirati od Slovencev. 7 % je mnenja, da bi morali poostrit nadzor mej. Za takšne odgovore so se po mojem mnenju odločili zaradi strahu pred nevarnostmi, ki bi jih naj s seboj prinesli. V odgovorih, ki so jih podali sami, so velikokrat omenjeni teroristi. Strah pred terorizmom je bil tokom krize potenciran predvsem s strani medijev, ki so nenehno prikazovali teroristične napade in izgrede med migranti. Prikazali so samo eno plat zgodbe, ki je na ljudi zagotovo vplivala. 70 % dijakov je mnenja, da bi Slovenija beguncem morala omogočiti integracijo. Najverjetneje so tudi sami spremljali medije, vendar so njihove novice presojali bolj kritično in iz posameznih primerov niso sklepali na splošno resnico, ki bi veljala za vse begunce.

7.7 Tehnične ovire

V tem vprašanju sem se nanašala na postavitve tehničnih ovir, natančneje žičnate ograje na južni meji Slovenije. Večina dijakov (66 %) njihovo postavitve zavrača in jo označuje za moralno sporno. 25 % dijakov njeno postavitve podpira. Mislim, da je bilo opredeljevanje anketiranih pri tem vprašanju odvisno od vsakega posameznika, njegovih norm in vrednot. Nekateri so jo zavračali zaradi kršenja človekovih pravic, mučenja živali, uničevanja narave ... Izpostavili so tudi nekaj pozitivnih strani, kot je vzdrževanje redu in preprečitev ilegalnih prečkanj.

7.8 Objektivnost virov informacij

Tudi pri tem vprašanju je šlo za lastno presojo dijakov. 42 % je vire, iz katerih so črpali informacije o begunski krizi označilo za objektivne. 30 % dijakov je mnenja, da so bili viri po večji subjektivni. 28 % anketiranih o tem nima mnenja. Njihovi odgovori se najverjetneje razlikujejo zaradi pridobivanja informacij iz različnih virov. Nekateri na primer berejo Mladino

drugi novo24. Gre za medija, ki sta begunsko krizo predstavila vsak po svoje, eden z več, drugi z manj subjektivnimi elementi. Presoja o tem, če je poročanje subjektivno ali objektivno je odvisna od posameznika. Razlog, da se dijaki o trditvi niso opredelili bi lahko bila velika količina nasprotujočih se informacij, ki jih prejemajo iz različnih medijev. Nekatere so po njihovem mnenju subjektivne, druge ne, možno pa je tudi da medijev ne spremljajo.

7.9 Prejemanje informacij

Ugotovila sem, da večina dijakov informacije prejema preko televizije (40 %), sledijo ji spletne strani (22 %) in nato časopisi (9 %). Takšne podatke sem pričakovala, saj tehnologija vedno bolj napreduje, z njo rasteta tudi popularnost in dostopnost do elektronskih virov, ki so ugodni tudi zaradi nenehne stiske s časom in si jih lahko kadarkoli in kjerkoli pogledamo. Zelo malo dijakov je informacije prejelo med pogovorom z vrstniki, starši ali v šoli. Omenjeni so tudi pogovori s prostovoljci in policisti, ki so z migranti sodelovali.

Hipotezo 3 (*Mediji so ključni vir informacij o begunski krizi.*) sem s tem potrdila.

7.10 Viri informacij

Na podlagi tega vprašanja sem ugotovila, da največ dijakov podatke prejema z gledanjem informativnih oddaj 24ur in Dnevnik.

8 ZAKLJUČEK

S pomočjo rezultatov ankete in spremljanja poročil na POP TV in Televiziji Slovenija sem potrdila pet postavljenih hipotez in eno ovrgla. Po mnenju mladostnikov begunci ne vplivajo na našo kulturo in življenje ter ne predstavljajo nevarnosti. Ugotovila sem, da so mladostniki pripravljeni sprejeti begunske otroke v šole in tako njim, kot njihovim staršem ter ostalim beguncem nuditi pomoč pri integraciji v družbo. Več kot dve tretjini mladostnikov glede na rezultate raziskave zavrača postavitev tehničnih ovir.

Med analizo ankete sem opazila kar nekaj negativno nastrojenih komentarjev proti beguncem. Nekateri so bili mnenja, da naj Slovenija najprej poskrbi za Slovence, šele nato naj nudi pomoč tujcem. Tukaj se mi je vedno znova porodilo vprašanje o enakopravnosti, smo v današnjem svetu res vsi enakopravni? Ni načelo demokratične in socialne države enakost med vsemi ljudmi, ne samo med avtohtonimi državljani? Po mojem mnenju si pomoč zaslužijo vsi ljudje, ki so je potrebni in tukaj res ne bi smeli delati razlik med tem, kdo si jo bolj ali manj zasluži. Etično in moralno odgovorno bi bilo, da bi pomagali vsem.

Potrdila sem tudi, da je glavni vir informacij o begunski krizi televizija, sledita ji splet in časopis. Medijsko poročanje so mladostniki po večini označili za objektivno, sama sem s pomočjo analize novic ugotovila, da temu velikokrat ni tako. Dokazala sem tudi, da mediji s svojim poročanjem vplivajo na naše mnenje o begunski problematiki. Menim, da ima največji vpliv na gledalce nenehno ponavljanje poostrenih varnostnih ukrepov, poročanje o izgredih v begunskih centrih, o ilegalnih prehodih migrantov in o terorističnih napadih, ki jih neposredno povežejo z begunsko krizo.

8.1 Predlogi za nadgradnjo

Raziskovalno nalogo bi lahko nadgradila na različne načine. Anketni vprašalnik so izpolnjevali samo mladostniki. Torej sklepi, ki sem jih pridobila veljajo le za anketiran vzorec in jih ne morem posplošiti na Slovence ali slovensko mladino. To jemljem za prvo slabost moje raziskave, ki bi jo izboljšala s tem, da bi v anketo vključila vse starostne skupine v različnih regijah po Sloveniji ali pa bi izbrala gimnazije v različnih regijah in izvedla raziskavo med gimnazijci.

Mnenja staršev in dijakov, ki sem jih primerjala na podlagi odgovor mladostnikov bi lahko

temeljiteje preverila, če bi enako anketo poslala njihovim staršem. Vprašalnik bi lahko nadgradila tudi s preverjanjem vpliva oziroma povezanosti politične usmerjenosti, verskega prepričanja, izobrazbe in ekonomskega stanja posameznika na stališča, povezana z begunsko problematiko.

Vprašalnik bi nadgradila tudi z več vprašanji odprtega tipa, s tem bi pridobila natančnejše pojasnitve odgovorov in posledično boljši vpogled na stališča anketiranih.

Raziskovalno nalogo bi lahko nadgradila tudi s vključitvijo več intervjujev. Intervjuvala bi begunce iz različnih držav, ki sedaj prebivajo v Sloveniji. Povprašala bi jih o razmerah doma, o njihovi poti, strahovih, prepričanjih, izkušnjah s Slovenci, načrtih za prihodnost in o njihovi pripravljenosti vključevanja v slovensko družbo. Na podlagi intervjujev bi lahko kasneje primerjala njihove zgodbe s poročanjem medijev in mnenj Slovencev. Skratka predstavila bi obe pati zgodbe, zgodbo, ki jo vidi večina Slovencev in osebno zgodbo beguncev.

Nadgradila bi lahko analizo poročil. S to metodo raziskovanja sem se srečala prvič in je zaradi tega najverjetneje še nekoliko nedovršena. Na nedovršenost vplivata tudi moje omejeno metodološko in sociološko znanje. Primerjava poročanja v Dnevniku na Televiziji Slovenija in 24ur na POP TV bi bila verodostojnejša, če bi poročila spremljala dlje in bi se bolj osredotočila na posamezne elemente poročanja.

8.2 Uporabna vrednost

Tematika moje naloge se mi zdi še vedno aktualen in pereč problem v družbi, kar potrjujejo tako odgovori v anketi, kot skoraj vsakodnevno poročanje medijev na to tematiko.

Z raziskovalno nalogo sem želela ljudi nekoliko podrobneje seznaniti z begunsko problematiko. Še posebej sem izpostavila vzroke migracij, razlike med termini, s katerimi se vsakodnevno srečujemo, balkansko pot, postopke sprejetja in statistične podatke, ki prikazujejo dejansko stanje begunske krize v Sloveniji.

Mislim, da bodo ljudje po prebiranju moje naloge bolj kritično presojali o poročanju medijev in bodo lažje razločevali, kdaj gre za medijski konstrukt in kdaj za resnico. Naloga lahko služi tudi kot opozorilo, da poročanje medijev ni vedno objektivno in da pogosto prikažejo le eno plat zgodbe. Priporočljivo je, da spremljamo več različnih medijev in si šele nato o problematiki ustvarimo lastno mnenje.

Raziskovalna naloga je lahko uporabna tudi kot prikaz mnenj mladostnikov, ki v družbi pogosto niso upoštevani.

8.3 Družbena odgovornost

Med drugimi so načela družbene odgovornosti etično obnašanje, spoštovanje interesov posameznih skupin in spoštovanje človekovih pravic. Ta načela bi morale upoštevati vse institucije, tudi država in Evropska unija. Slovenija kot socialna država naj bi bila po definiciji država blaginje, ki vsakemu posamezniku zagotavlja temeljne človeške pravice. Pomagala naj bi ljudem v stiski in blažila neenakosti med ljudmi. To v času begunske krize ni bilo vidno. Evropske države so po večini skrbele za svoje lastne interese, ne pa za begunce s katerimi so ponekod ravnali prav nečloveško. Njihovo ravnanje označujem za družbeno neodgovorno.

S pomočjo raziskovalne naloge želim ljudi vzpodbuditi k večji družbeni odgovornosti povezani z begunsko tematiko. Želim, da bi begunce sprejeli, bili do njih poštene, da bi upoštevali njihove interese in spoštovali njihove pravice ter mednarodne norme obnašanja. S tem bi jim omogočili lepše življenje in lažje vključevanje v družbo.

9 VIRI IN LITERATURA

9.1 Viri in literatura

- ❖ Banko, T. (2009). *Vrednote v krščanstvu in islamu: diplomsko delo*. Pridobljeno 30.12.2016 s spletne strani: http://dk.fdv.uni-lj.si/diplomska_dela_1/pdfs/mb11_banko-tjasa.pdf
- ❖ Begunec. (2016). Pridobljeno 2.2.2017 s spletne strani: <http://www.amnesty.si/begunci-vprasanja-odgovori>
- ❖ Eurema. (2012). Pridobljeno 31.1.2017 s spletne strani: <http://www.unhcr.org/4ef338859.pdf>
- ❖ Islamska država. (2016). Pridobljeno 28.12.2016 s spletne strani: https://sl.wikipedia.org/wiki/Islamska_dr%C5%BEava
- ❖ Jankovič, V. (2000). *Resnice, miti in legende o judovstvu, krščanstvu in islamu*. Ljubljana: Modrijan.
- ❖ Kako smo nasedli populistom. (2016). Pridobljeno 30.12.2016 s spletne strani: <http://www.mladina.si/172285/kako-smo-nasedli-populistom/>
- ❖ Kozoderc, T. (2016). *Raziskovalna naloga: Begunska kriza v Evropi*
- ❖ Kritična diskurzivna analiza. (2014). Pridobljeno 29.1.2017 s spletne strani: <https://prezi.com/awurxfhfkfbu/t-a-van-dijk-kriticna-analiza-diskurza/>
- ❖ Lamberger Khatih, M. (2015). *Sožitje med kulturami III.: Poti do medkulturnega dialoga*. Maribor: Založba Pivec.
- ❖ Leto 2016. (31.12.2016). Delo.
- ❖ Mediterranean sea arrivals. (2016). Pridobljeno 30.12.2016 s spletne strani: <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>
- ❖ Migratory rouds map. (2016). Pridobljeno 28.12.2016 s spletne strani: <http://frontex.europa.eu/trends-and-routes/migratory-routes-map>
- ❖ Multikulturalizem v kontekstu migracij. (2016). Pridobljeno 30.12.2016 s spletne strani: <http://revija-knjiznica.zbds-zveza.si/Izvodi/K0912/Milharcic-Hladnik.pdf>
- ❖ Od kot prihajajo begunci in zakaj zapuščajo svoje domove. (2016). Pridobljeno 27.12.2016 s spletne strani: <http://www.amnesty.si/zakaj-bezijo>
- ❖ Počkar, M. in Tavčar Kranjc, M. (2011). *Sociologija: učbenik za sociologijo v 4. letniku gimnazijskega izobraževanja*. Ljubljana: DZS

- ❖ *Pod mikroskopom: Koliko pribežnikov v Evropo, od kot in kam. (2015). Pridobljeno 28.12.2016 s spletne strani: <http://www.rtv slo.si/svet/pod-mikroskopom-koliko-prebeznikov-v-evropo-od-kod-kam/374616>*
- ❖ *Pomoč beguncem ob vstopu v državo. (2016). Pridobljeno 2.2.2016 s spletne strani: http://www.vlada.si/pomoc_beguncem/odziv_slovenije/*
- ❖ *Postopek sprejetja begunca. (2016). Pridobljeno 2.2.2017 s spletne strani: http://www.mnz.gov.si/si/mnz_zas_vas/tujci_v_sloveniji/mednarodna_zascita_azil/*
- ❖ *Prosilec za azil. (2011). Pridobljeno 2.2.2017 s spletne strani: <http://www.unhcr-centraleurope.org/si/komu-pomagamo/prosilci-za-azil.html>*
- ❖ *Razlika med suniti in šiiti. (2014). Pridobljeno 28.12.2016 s spletne strani: <http://www.renton.si/razlika-med-suniti-in-siiti/>*
- ❖ *Sociološko srečanje 2016: zbornik povzetkov. (2016). Pridobljeno 27.12.2016 s spletne strani: <http://www.sociolosko-drustvo.si/wp-content/uploads/2016/10/SSD-ZBORNIK-celota-16-INTERNET-V2.pdf>*
- ❖ *Tri medijske laži o sirskih beguncih. (2015). Pridobljeno 28.12.2016 s spletne strani: <http://nova24tv.si/panorama/tri-medijske-lazi-o-sirskih-beguncih/>*
- ❖ *Videmšek. B. (2013). Upor: Arabska pomlad in evropska jesen. Ljubljana: Cankarjeva založba.*

9.2 Viri slik

- ❖ *Slika 1: Migrantske poti. Vir: <http://frontex.europa.eu/trends-and-routes/migratory-routes-map/>. (28.12.2016).*
- ❖ *Slika 2: Prihodi preko morja. Vir: : <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>*
- ❖ *Slika 3: Najpogostejše narodnosti. Vir: : <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>. (28.12.2016).*
- ❖ *Slika 4: Mesečna primerjava prihodov beguncev po balkanski poti. Vir: : <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>. (28.12.2016)*
- ❖ *Slika 5: Letna primerjava prihodov beguncev po balkanski poti. Vir: <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>. (27.12.2016)*
- ❖ *Slika 6: Demografska struktura migracij po balkanski poti. Vir: : <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>. (26-12.2016)*
- ❖ *Slika 7: Prihodi migrantov v Slovenijo. Vir: : <http://www.mladina.si/172285/kako-smo->*

nasedli-populistom/. (30.12.2016)

- ❖ *Slika 8: Demografska struktura migrantov v Sloveniji. Vir: : <http://www.mladina.si/172285/kako-smo-nasedli-populistom/>. (30.12.2016)*
- ❖ *Slika 9: Izvorne države beguncev v Sloveniji. Vir: : <http://www.mladina.si/172285/kako-smo-nasedli-populistom/>. (30.12.2016)*
- ❖ *Slika 10: Prošnje za azil. Vir: : <http://www.mladina.si/172285/kako-smo-nasedli-populistom/>. (30.12.2016)*
- ❖ *Slika 11: Pomoč beguncem v Sloveniji. Vir: : <http://www.mladina.si/172285/kako-smo-nasedli-populistom/>. (30.12.2016)*

10 PRILOGA

10.1 Anketni vprašalnik

1. Spol

- a) Moški
- b) Ženski

2. Označite, v kolikšni meri se strinjate s trditvijo, da begunci vplivajo na slovensko kulturo (na naše navade in tradicijo).

- a) Se popolnoma strinjam.
- b) Se strinjam.
- c) Se delno strinjam.
- d) Se ne strinjam.
- e) Nimam mnenja.

3. Označite, katera trditev najbolj nazorno opisuje stališče tvojih staršev o beguncih.

- a) Begunci predstavljajo nevarnost za Slovenijo. Nismo jim dolžni pomagati.
- b) Begunci ne ogrožajo našega življenja, saj so nam enaki. Omogočiti bi jim morali integracijo in čim lažje življenje.
- c) Za tematiko jim je popolnoma vseeno.
- d) Drugo:

4. Katera trditev je najbližje tvojemu mnenju o beguncih?

- a) Begunci predstavljajo nevarnost za Slovenijo. Nismo jim dolžni pomagati.
- b) Begunci ne ogrožajo našega življenja, saj so nam enaki. Omogočiti bi jim morali integracijo in čim lažje življenje.
- c) Za tematiko jim je popolnoma vseeno.
- d) Drugo:

5. Je po vašem mnenju prav, da begunski otroci obiskujejo slovenske šole?

- a) Da, tudi oni imajo pravico do izobrazbe, to sploh ne bi smelo biti vprašanje.
- b) Ne, na slovenske otroke imajo slab vpliv.
- c) Nisem opredeljen/a.
- d) Drugo:

6. Kakšno je vaše stališče glede preteklega dogodka na eni izmed mariborskih osnovnih šol, ko so ravnatelj zaradi sprejetja štirih sirskih šoloobveznih otrok prerezali gume na avtomobilu in ga na plakatih, ki so jih izobesili v okolici šole obtožili pedofilije?

- a) Podpiram njihovo dejanje.
- b) Njihovo dejanje označujem za nemoralno.
- c) Nimam mnenja.
- d) Drugo:

7. Kaj bi po vašem mnenju morala z begunci storiti Slovenija?

- a) Jih poslati nazaj domov.
- b) Jim omogočiti vključevanje v družbo.
- c) Jih nastaniti v azilne domove in izolirati od Slovencev.
- d) Uvesti še strožji nadzor na slovenskih mejah.
- e) Jih integrirati v slovensko družbo s posebnimi programi zanje, jim ponuditi začetno finančno pomoč in možnost zaposlitve.
- f) Drugo:

8. Kakšno je vaše mnenje o postavljenih tehničnih ovirah (tu je mišljena žičnata ograja z rezili na južni državni meji Republike Slovenije)?

- a) Postaviti bi jih morali še več.
- b) Ne služijo namenu, saj lahko begunci mejo prečkajo drugje.
- c) Postavitev le teh nam uničuje naravo in nam predstavlja le navidezno rešitev in

občutek varnosti.

- d) Tovrstne žičnate ovire so v nasprotju z mednarodnim pravom, ki ščiti begunce.
- e) Drugo:

9. Kako begunci neposredno vplivajo na naše življenje?

- a) Predstavljajo velik strošek za državo, ta denar bi morali porabiti za kaj drugega.
- b) V meni vzbujajo strah.
- c) Če vem, da živijo v bližini, se ne počutim varno.
- d) Mislim, da so v družbi skoraj neopazni in na nas neposredno ne vplivajo.
- e) Drugo:

10. Informacije o begunski krizi sem pridobival/-a, iz po mojem mnenju objektivnih virov.

- a) Drži.
- b) Ne drži.
- c) Nimam mnenja.

11. Največ informacij sem prejel/-a preko:

- a) Časopisa.
- b) Spletni strani.
- c) Televizije, spremljam poročila.
- d) Največ informacij sem pridobil/a v pogovorih s starši.
- e) Največ informacij sem pridobil/a v pogovorih z vrstniki.
- f) Največ informacij sem pridobil/a v šoli.
- g) Drugo:

12. Preko katerih medijev si pridobival/-a informacij (navedi ime časopisa, spletne strani, informativne oddaje)?